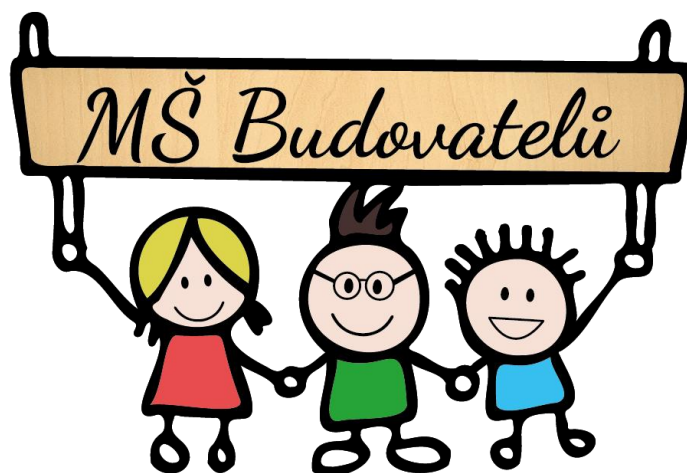

Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Čas otázek a odpovědí“

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2026

Doba platnosti: na dobu neurčitou s průběžnou aktualizací

ŠVP PV byl projednán pedagogickou radou dne: 27. 8. 2026

Č. j.: MŠB 187/2026

V Hlinsku dne 27. 8. 2026

Mgr. Lenka Horáková, DiS.
ředitelka mateřské školy

ŠVP je určen nejen pro pedagogické pracovníky, ale i pro rodiče, děti a ostatní zaměstnance MŠ, kteří se na jeho tvorbě podílejí, ale také pro partnery MŠ.

OBSAH

1. Identifikační údaje o mateřské škole	5
1.1 Název dokumentu.....	5
1.2 Název školy, sídlo, kontakt.....	5
1.3 Ředitel školy, jméno osoby zodpovědné za tvorbu ŠVP	5
1.4 Údaje o zřizovateli	5
1.5 Číslo jednací, platnost a účinnost dokumentu	6
2. Charakteristika školy a specifika budovy.....	6
2.1 Organizace a struktura tříd	6
2.2 Profilace školy	7
2.3 Vzdělávací přístup	7
2.4 Dlouhodobé priority školy	8
2.5 Identita školy	8
2.6 Podpora dětí a spolupráce.....	8
3. Pedagogický tým školy	8
3.1 Personální a pedagogické zajištění.....	8
3.2 Ředitelka jako lídr mateřské školy	9
3.3 Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání	9
3.4 Asistent pedagoga jako partner učitele	10
3.5 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků	10
3.6 Specializované služby a spolupráce	10
3.7 Nepedagogičtí pracovníci.....	10
4. Podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání	11
4.1 Psychosociální podmínky.....	11
4.2 Spolupráce s rodinou	11
4.3 Organizace.....	12
4.4 Životospráva.....	13
4.5 Věcné podmínky.....	13
5. Charakteristika vzdělávacího programu	14
5.1 Vize a směřování školy.....	14
5.2 Hodnoty školy	15
5.3 Profilace školy – program Začít spolu	15
5.4 Vzdělávací strategie	16
5.5 Pedagogická diagnostika	16

5.6 Individualizace vzdělávání	16
5.6.1 Děti mimořádně nadané	17
5.6.2 Děti s přiznanými podpůrnými opatřeními	17
5.6.3 Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka	17
5.6.4 Děti mladší tří let	17
5.7 Rozvoj základních gramotností	17
6. Vzdělávací obsah a jeho časový plán	18
I. ČAS SEZNAMOVÁNÍ A DOZRÁVÁNÍ	20
II. ČAS PŘEKVAPOVÁNÍ A SNĚNÍ	24
III. ČAS PROMĚN A DARŮ ŽIVOTA	27
IV. ČAS TOULEK A DOBRODRUŽSTVÍ	31
7. Systém evaluace a autoevaluace školy	35
7.1 Úrovně evaluace	36
7.2 Oblasti autoevaluace	36
7.2.1 Podmínky vzdělávání	36
7.2.2 Průběh vzdělávání	37
7.2.3 Výsledky učení dětí	38
7.2.4 Práce pedagogického týmu	39
7.2.5 Naplňování cílů a koncepce ŠVP	39
7.3 Cíle autoevaluace	40
7.4 Metody a nástroje evaluace	40
7.5 Časový rámec evaluace	40
7.6 Vnější evaluace	41
7.7 Využití výsledků evaluace	41
8. Hodnocení výsledků vzdělávání dětí	41
8.1 Zásady hodnocení	41
8.2 Pedagogická diagnostika	41
8.3 Portfolio dítěte	42
8.4 Sebehodnocení dítěte	42
8.5 Spolupráce s rodiči při hodnocení	42
8.6 Využití výsledků hodnocení	43
9. Program poradenských služeb školy	43
10. Zásady pro vyhodnocování ŠVP z pohledu kvality vzdělávání	44

11. Zásady pro úpravy a změny ŠVP	44
12. Povinné předškolní vzdělávání.....	45
12.1 Omlouvání nepřítomnosti dítěte	45
12.2 Individuální vzdělávání dítěte	45
12.3 Ověřování výsledků individuálního vzdělávání	45
12.4 Ukončení individuálního vzdělávání.....	45

1. Identifikační údaje o mateřské škole

1.1 Název dokumentu

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání nese název „Čas otázek a odpovědí“.

Motivační název vychází z přirozené dětské zvědavosti, potřeby objevovat, klást otázky a hledat na ně odpovědi prostřednictvím prožitku, hry a vlastní zkušenosti.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem je naše výchovně vzdělávací práce zaměřena na podporu aktivního učení, samostatného myšlení, rozvoj komunikace, spolupráce a vytváření bezpečného prostředí, ve kterém každé dítě může objevovat svět vlastním tempem a v souladu se svými individuálními možnostmi.

1.2 Název školy, sídlo, kontakt

Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229,

se sídlem Budovatelů 1229, 539 01 Hlinsko

Telefon – pevná linka: 469 311 563

Kuchyně: 469 315 814

Mobil ředitelka: 733 707 595

E-mail: ms.budovatelu@tiscali.cz

Webové stránky: www.msbudovatelu.cz

IČO: 709 71 251

Datová schránka: tceckrc

Bankovní spojení: KB, číslo účtu 78-8130420237/0100

1.3 Ředitel školy, jméno osoby zodpovědné za tvorbu ŠVP

Ředitelka školy: Mgr. Lenka Horáková, DiS.

Zástupkyně ředitelky: Miroslava Tomášková, DiS.

Školní vzdělávací program byl vytvořen kolektivem pedagogických pracovníků mateřské školy a zpracován ředitelkou školy Mgr. Lenkou Horákovou, DiS., která za jeho obsah odpovídá.

1.4 Údaje o zřizovateli

Zřizovatel:

Město Hlinsko

Poděbradovo náměstí 1

539 23 Hlinsko

Mateřská škola je příspěvkovou organizací – samostatným právním subjektem.

1.5 Číslo jednací, platnost a účinnost dokumentu

Školní vzdělávací program s č.j. MŠB 187/2026 je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (účinným od 1. 9. 2026) a vychází z podmínek a koncepce Mateřské školy, Hlinsko, Budovatelů 1229. Doba platnosti je na dobu neurčitou s průběžnou aktualizací.

2. Charakteristika školy a specifika budovy

Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229, byla vybudována jako účelové předškolní zařízení. První část budovy byla dokončena v roce 1968, druhá část v roce 1977. Dispoziční řešení odpovídá potřebám předškolního vzdělávání a umožňuje realizaci vzdělávání v klidném, bezpečném a přehledném prostředí.

Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole je 168. Škola má šest tříd. Každá třída tvoří samostatný funkční celek s hernou, hygienickým zázemím a úložnými prostory. Toto uspořádání poskytuje dětem jistotu a podporuje jejich samostatnost i orientaci v prostředí.

Mateřská škola se nachází v klidné části města v blízkosti sídliště i rodinné zástavby. Komplex budov je umístěn na okraji sídliště mimo hlavní komunikaci, uprostřed rozsáhlé zahrady parkového typu se vzrostlou zelení. Zahrada je využívána nejen k pohybovým aktivitám, ale také k environmentálnímu vzdělávání, pozorování přírody, poznávání přírodních souvislostí a praktickým činnostem. Okolní prostředí poskytuje příležitosti k vycházkám, poznávání města i přírody a je využíváno jako přirozená součást vzdělávání. Vnitřní i venkovní prostory jsou postupně upravovány tak, aby podporovaly aktivní a činnostní učení dětí.

Prostředí mateřské školy chápeme jako aktivního činitele vzdělávání. Uspořádání tříd, členění do center aktivit, vybavení pomůckami i úprava školní zahrady podporují samostatnost dětí, jejich volbu, spolupráci i experimentování.

Součástí mateřské školy je vlastní školní jídelna a prádelna, což umožňuje stabilní a kvalitní zajištění provozu a zároveň vytváří přirozené podmínky pro rozvoj praktických životních dovedností dětí.

Škola vytváří bezpečné, podnětné a esteticky upravené prostředí, které podporuje přirozenou aktivitu dětí, jejich samostatnost a radost z objevování. Materiální podmínky školy jsou systematicky modernizovány, a to jak v oblasti klasických didaktických pomůcek, tak v oblasti digitálních technologií a pracovních činností.

2.1 Organizace a struktura tříd

Poskytujeme předškolní vzdělávání dětem ve věku zpravidla od tří do šesti let. Děti jsou vzdělávány převážně v heterogenních třídách. Toto uspořádání podporuje přirozené sociální učení, spolupráci, ohleduplnost, vzájemnou pomoc a přirozené přijímání rozdílů mezi dětmi. Nejmladší děti jsou dle aktuálních podmínek soustředěny ve třídě s přizpůsobeným režimem, aby byly respektovány jejich vývojové potřeby.

Mateřská škola je umístěna ve dvou propojených budovách. Škola si tak zachovává charakter školy rodinného typu. Děti i pedagogové se pravidelně setkávají při pobytu venku, společných aktivitách i projektech a při spolupráci mezi třídami. Díky tomu děti znají prostředí celé školy i všechny pedagogy, což usnadňuje adaptaci, sociální jistotu a posiluje pocit bezpečí.

2.2 Profilace školy

Profil školy je charakterizován důrazem na:

- rozvoj samostatnosti a odpovědnosti dítěte,
- podporu komunikace a spolupráce,
- praktické a pracovní činnosti,
- environmentální citlivost a vztah k přírodě,
- respektující přístup a individualizované vzdělávání,
- systematickou spolupráci s rodinou.

Vzdělávací činnost školy vychází z přesvědčení, že dítě se učí nejlépe prostřednictvím vlastního prožitku, hry, objevování a řešení situací, které pro něj mají smysl. Dítě je aktivním účastníkem vzdělávání, pedagog je jeho průvodcem.

Významnou součástí vzdělávání jsou praktické a tvořivé činnosti, a práce s reálnými materiály. Děti využívají pracovní kouty a dílny, seznamují se s náradím a materiály a získávají zkušenosti prostřednictvím vlastní práce. Děti mají možnost konstruovat, tím rozvíjejí jemnou motoriku, tvořivost, trpělivost i schopnost dokončit započatou činnost. Též mají možnost experimentovat a hledat vlastní postupy řešení, tedy i schopnosti řešit problémy.

Environmentální vzdělávání je přirozeně začleňováno do každodenních činností. Děti pečují o rostliny, pozorují změny v přírodě a učí se chápat souvislosti mezi člověkem a prostředím.

Vzdělávání směřuje k rozvoji klíčových kompetencí dítěte – zejména kompetence k učení, komunikativní, osobnostní a sociální, kompetence k řešení problémů i k odpovědnému jednání. Rozvoj těchto kompetencí probíhá přirozeně v průběhu všech činností dne.

Mateřská škola Budovatelů se profiluje jako škola podporující aktivní a prožitkové učení. Zavádí vzdělávací program Začít spolu, vytváří prostředí center aktivit a podporuje individuální přístup ke každému dítěti.

Děti mají možnost volby činností, pracují v menších skupinách, využívají centra aktivit a zapojují se do plánování i hodnocení vlastní práce přiměřeně svému věku.

Součástí vzdělávání je i smysluplné využívání digitálních technologií jako nástroje poznávání, nikoli cíle vzdělávání.

Mateřská škola si zachovává charakter školy rodinného typu založené na respektujících vztazích, spolupráci a otevřené komunikaci.

Vzdělávání je realizováno v souladu s principy RVP PV 2026, s důrazem na propojení vzdělávacích oblastí, rozvoj klíčových kompetencí a podporu učení v souvislostech.

2.3 Vzdělávací přístup

Pedagog vystupuje jako průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním. Vytváří podmínky pro aktivní učení, podporuje vnitřní motivaci a vede děti k samostatnému rozhodování. Chyba je chápána jako přirozená součást procesu učení.

Pedagogové školy uplatňují podporující pedagogický styl, ve kterém:

- dítě není pasivním příjemcem informací, ale aktivním účastníkem učení,
- učitel je průvodcem a partnerem dítěte,

- chyba je přirozenou součástí učení,
- je podporována vnitřní motivace dětí.

Ve třídách je vytvořeno podnětné prostředí členěné do center aktivit, které umožňuje dětem pracovat individuálně i ve skupinách a rozvíjet schopnost plánovat, spolupracovat a reflektovat vlastní činnost.

2.4 Dlouhodobé priority školy

1. Systematické rozvíjení principů programu Začít spolu.
2. Posilování individualizace vzdělávání na základě pedagogické diagnostiky.
3. Rozvoj základních gramotností (čtenářské a matematické).
4. Podpora zdravého klimatu tříd a prevence rizikového chování.
5. Prohlubování spolupráce s rodinou a odbornými pracovišti.
6. Modernizace materiálního vybavení školy.

2.5 Identita školy

Mateřská škola Budovatelů je školou podporující samostatné, přemýšlející a spolupracující děti, které mají odvahu klást otázky a hledat vlastní odpovědi. Objevování světa v bezpečném a respektujícím prostředí. Vychází z přesvědčení, že předškolní období je klíčové pro formování osobnosti dítěte, jeho vztahu k sobě samému, k druhým lidem i k okolnímu světu.

2.6 Podpora dětí a spolupráce

Škola vytváří podmínky pro společné vzdělávání všech dětí a respektuje jejich individuální možnosti, potřeby i tempo vývoje. Vytváří podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s platnou legislativou a ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Podpůrná opatření jsou nastavována individuálně s cílem plného zapojení každého dítěte do vzdělávání.

Velký důraz je kladen na spolupráci s rodinou. Rodiče jsou vnímáni jako rovnocenní partneři školy ve vzdělávání dítěte a jsou zapojováni do života školy. Podílejí se na aktivitách a získávají průběžné informace o pokrocích dítěte. Společné aktivity posilují vztah dítě–rodič–škola.

Škola spolupracuje se základními školami v Hlinsku a dalšími institucemi v regionu, čímž podporuje plynulý přechod dětí do základního vzdělávání a jejich orientaci v novém prostředí.

3. Pedagogický tým školy

3.1 Personální a pedagogické zajištění

Vzdělávání v mateřské škole zabezpečuje 13 pedagogických pracovníků v čele s ředitelkou školy a s příznanou podporou asistentek pedagoga. Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný v souladu s platnou legislativou.

Překrývání přímé pedagogické činnosti je zajištěno v každé třídě minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně. Ve třídách s mladšími dětmi je organizace služeb nastavena tak, aby byl vytvořen dostatečný prostor pro individuální podporu a práci v menších skupinách.

Vzdělávání probíhá ve všech situacích během dne vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Pedagogové spolupracují s asistenty pedagoga i s nepedagogickými pracovníky tak, aby bylo zajištěno bezpečné, podnětné a respektující prostředí pro všechny děti.

Pedagogický sbor pracuje na základě společně vytvořených pravidel a sdílených hodnot. Všichni zaměstnanci jednají profesionálně, v souladu s principy RVP PV, respektujícím přístupem a pedagogickými zásadami předškolního vzdělávání. Všechny učitelky absolvovaly Základní kurz Začít spolu pro učitele a učitelky MŠ – 1. část a většina již i část druhou. Profesně se tedy zdokonalují, a to i ve svém volném čase. Pedagogický tým se pravidelně podílí na evaluaci školy a společně vyhodnocuje naplňování ŠVP.

3.2 Ředitelka jako lídr mateřské školy

Ředitelka školy odpovídá za koncepční rozvoj mateřské školy, naplňování Školního vzdělávacího programu a kvalitu poskytovaného předškolního vzdělávání. Vytváří podmínky pro bezpečné, podnětné a respektující prostředí, které podporuje harmonický rozvoj dětí i profesní růst zaměstnanců.

Jako pedagogický lídr systematicky sleduje kvalitu vzdělávacího procesu, podporuje uplatňování vzdělávacích strategií školy a poskytuje pedagogům odbornou zpětnou vazbu. Podporuje profesní rozvoj pedagogických pracovníků, plánuje další vzdělávání a vytváří podmínky pro sdílení zkušeností a vzájemné hospitace.

Podporuje otevřenou komunikaci, spolupráci a týmovou kulturu založenou na vzájemné důvěře a respektu. Vytváří prostředí, ve kterém je podporována sebereflexe, profesní odpovědnost a společné hledání cest ke zkvalitňování vzdělávání.

Ředitelka školy vyhodnocuje výsledky autoevaluace a na jejich základě přijímá opatření vedoucí k dalšímu rozvoji školy.

3.3 Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání

Učitel mateřské školy je průvodcem dítěte na jeho cestě poznávání a učení. Respektuje individualitu každého dítěte, jeho tempo, potřeby a zájmy a vytváří podmínky pro jeho bezpečný a harmonický rozvoj.

Pedagog vytváří podnětné prostředí, ve kterém má dítě možnost objevovat, experimentovat, klást otázky a hledat vlastní řešení. Podporuje aktivní učení prostřednictvím prožitku, hry, spolupráce a přirozených situací každodenního života.

Učitel uplatňuje respektující a podporující pedagogický styl. Poskytuje dětem srozumitelnou a citlivou zpětnou vazbu, oceňuje jejich úsilí a pokrok a podporuje rozvoj jejich vnitřní motivace k učení. Vede děti k postupnému uvědomování si vlastních pokroků a podporuje jejich přiměřené sebehodnocení.

Pedagog plánuje vzdělávací nabídku na základě pedagogické diagnostiky a znalosti individuálních potřeb dětí. Diferencuje činnosti tak, aby každé dítě mělo příležitost zažít úspěch i přiměřenou výzvu.

Učitel spolupracuje se zákonnými zástupci dítěte a dalšími odborníky v zájmu podpory jeho rozvoje. Je otevřený profesní reflexi, dalšímu vzdělávání a sdílení zkušeností v rámci pedagogického týmu.

Svým osobním příkladem modeluje hodnoty školy – respekt, odpovědnost, spolupráci a úctu k druhým i k okolnímu světu.

3.4 Asistent pedagoga jako partner učitele

Asistent pedagoga je součástí pedagogického týmu a podílí se na vytváření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí pro všechny děti. Spolupracuje s učitelem při realizaci vzdělávacího procesu a přispívá k naplňování cílů Školního vzdělávacího programu.

Asistent pedagoga poskytuje podporu dětem podle jejich individuálních potřeb, zejména dětem se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dětem, které vyžadují zvýšenou míru podpory. Pomáhá jim při zapojování do vzdělávacích činností, podporuje jejich samostatnost a sociální začleňování do kolektivu.

Ve spolupráci s učitelem se podílí na realizaci diferencované vzdělávací nabídky a napomáhá vytváření podmínek pro společné vzdělávání. Respektuje individuální tempo dítěte a podporuje jeho aktivní účast při činnostech.

Asistent pedagoga jedná v souladu s pokyny učitele a v rámci stanovené náplně práce. Účastní se pedagogických porad a spolupracuje při hodnocení pokroku dítěte.

Svým přístupem podporuje hodnoty školy – respekt, spolupráci, otevřenou komunikaci a bezpečné prostředí pro všechny děti.

3.5 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Pedagogické pracovnice se průběžně vzdělávají formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), samostudiem i účastí na odborných seminářích a webinářích. Škola spolupracuje s vzdělávacími institucemi a podporuje systematický profesní růst pedagogů.

Dlouhodobým cílem školy je:

- rozvoj pedagogů v programu Začít spolu,
- postupné rozšíření kompetencí v oblasti logopedické prevence,
- podpora začínajících učitelek prostřednictvím uvádějících pedagogů,
- rozvoj digitálních kompetencí pedagogických pracovníků,
- realizace vzájemných hospitací a sdílení dobré praxe.

3.6 Specializované služby a spolupráce

Mateřská škola nerealizuje klinickou logopedickou péči. V rámci prevence jsou zařazovány logopedické chvílky zaměřené na rozvoj řeči, dechová a artikulační cvičení. V případě potřeby je rodičům doporučena spolupráce s klinickým logopedem.

Podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je realizována ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními.

3.7 Nepedagogičtí pracovníci

Součástí týmu jsou také nepedagogičtí pracovníci – zaměstnanci školní jídelny, provozní pracovnice, školník a pracovnice prádelny. Tito pracovníci přispívají k bezpečnému a funkčnímu chodu školy.

Spolupráce mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky je založena na respektu, otevřené komunikaci a společné odpovědnosti za kvalitu prostředí školy.

4. Podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání

Ve škole je systematicky zajišťována ochrana zdraví a bezpečnosti dětí. Zaměstnanci jsou pravidelně proškoleni v oblasti BOZP, PO a prevence rizikového chování.

4.1 Psychosociální podmínky

Mateřská škola vytváří bezpečné, vstřícné a respektující prostředí, ve kterém se každé dítě cítí přijímáno, vnímáno a podporováno. Základním předpokladem kvalitního vzdělávání je subjektivní pocit pohody dítěte.

Vztahy mezi pedagogy, dětmi i rodiči jsou založeny na vzájemné důvěře, úctě, toleranci a otevřené komunikaci. Dospělí jsou dětem vzorem svým chováním, způsobem komunikace i řešením běžných situací. Svým prosociálním jednáním podporují pozitivní klima školy.

Adaptačnímu období je věnována zvýšená pozornost. Dětem i rodičům je poskytován dostatek času a prostoru pro postupné navázání vztahů a získání pocitu jistoty a bezpečí.

Děti mají rovnocenné postavení. Jsou vedeny k dodržování společně vytvořených pravidel soužití, která podporují bezpečnost, ohleduplnost a spolupráci. Pravidla jsou přiměřená věku dětí a jsou pro ně srozumitelná. Osobní svoboda dítěte je vyvažována potřebou respektovat druhé a dodržovat pravidla společného soužití.

Děti mají možnost vyjádřit svůj názor, potřeby i nesouhlas přiměřeným způsobem. Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, umožňují jim dokončovat činnost vlastním tempem a poskytují dostatek času pro samostatné rozhodování.

V průběhu dne se pedagogové vyhýbají zbytečnému spěchu a nadměrnému organizování. Vzdělávací nabídka umožňuje volbu činností a aktivní zapojení dítěte do rozhodování o tom, čemu se bude věnovat. Děti mají možnost využít klidný prostor pro odpočinek či individuální činnost, pokud potřebují být chvíli stranou skupiny.

Škola preferuje podporující a oceňující přístup před negativními komentáři či tresty. Pedagogové využívají prvky formativního hodnocení – zaměřují se na konkrétní pokrok dítěte a poskytují mu srozumitelnou a motivující zpětnou vazbu. Podporují sebehodnocení dítěte a vedou je k převzetí odpovědnosti za své jednání.

Škola systematicky věnuje pozornost prevenci rizikového chování a podporuje pozitivní vztahy mezi dětmi. Příznivé klima je posilováno pravidelnými rituály, komunitními setkáními a společnými aktivitami.

Pedagog je dítěti partnerem, oporou a průvodcem na cestě poznávání. Cílem je rozvíjet u dětí radost z učení, odvahu zkoušet nové věci, schopnost spolupracovat i řešit situace domluvou.

4.2 Spolupráce s rodinou

Mateřská škola považuje rodinu za klíčového partnera ve vzdělávání dítěte. Vztahy mezi zaměstnanci školy a rodiči jsou založeny na vzájemné důvěře, respektu, otevřené komunikaci a ochotě spolupracovat. Cílem je vytvořit partnerské prostředí, ve kterém je dítě vnímáno jako společná odpovědnost rodiny i školy.

Zvýšená pozornost je věnována adaptačnímu období. Škola vytváří podmínky pro postupné navázání spolupráce s rodinou a podporuje rodiče při zvládání prvních kroků dítěte v mateřské škole. Důraz je kladen na individuální přístup a citlivou komunikaci.

Rodiče jsou pravidelně informováni o průběhu vzdělávání, o plánovaných aktivitách i o pokrocích svého dítěte. Informace jsou předávány osobním kontaktem, prostřednictvím třídních schůzek, individuálních konzultací, nástěnek, webových stránek a dalších komunikačních kanálů. Individuální konzultace probíhají v prostředí zajišťujícím soukromí a diskretnost.

Škola vytváří systematický způsob předávání informací o pokrocích dítěte v jeho vývoji a učení. Cílem je sladění výchovných postupů školy a rodiny a společná podpora dítěte. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a vyhýbají se nevyžádanému hodnocení či neodborným doporučením.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se společných akcí, slavností, tematických setkání a vzdělávacích aktivit. Škola podporuje jejich zapojení do života tříd i celé školy a vytváří prostor pro jejich podněty a návrhy.

Rodiče mají možnost vyjadřovat své připomínky a podněty k činnosti školy a podílet se na jejím dalším rozvoji. Jsou zapojováni do evaluace činnosti školy formou zpětné vazby, například prostřednictvím anonymních dotazníků. Získané informace jsou vyhodnocovány a využívány ke zkvalitňování vzdělávací činnosti i podmínek školy.

Specifickým prvkem spolupráce je realizace „Ranního úkolu“, který podporuje každodenní kontakt rodiče a dítěte při vstupu do mateřské školy. Tato forma spoluúčasti umožňuje rodičům lépe porozumět probíraným tématům, vzdělávacím cílům i pokrokům dítěte a přispívá ke klidnému zahájení dne.

Mateřská škola podporuje rodiče také v oblasti přípravy dítěte na vstup do základní školy a poskytuje informace o možnostech spolupráce se školskými poradenskými zařízeními či dalšími odborníky.

4.3 Organizace

Organizace dne respektuje biologické potřeby dětí, střídání činností, dostatek času pro spontánní hru i řízené aktivity. Denní režim je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti, aktuální potřeby i zájmy dětí.

Mateřská škola je organizována jako zařízení s celodenním provozem od 6.00 do 16.30 hodin. Organizace provozu je nastavena tak, aby respektovala potřeby dětí i jejich rodin a současně zajišťovala plynulý chod školy.

Nejvyšší počet dětí ve třídě odpovídá platné legislativě. V ranních a odpoledních hodinách může docházet ke scházení dětí v určených třídách tak, aby bylo efektivně využito personální zabezpečení a současně byla zachována kvalita vzdělávání i bezpečnost a pohoda dětí. Spojování tříd je omezeno na nezbytně nutnou míru.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek umožňuje individualizaci vzdělávání a práci v menších skupinách. Také zajišťuje bezpečnost dětí při pobytu venku i při náročnějších aktivitách. Probíhá minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně v každé třídě.

Každá ze šesti tříd tvoří samostatnou prostorovou jednotku s vlastním herním a hygienickým zázemím, což přispívá k pocitu bezpečí, stability a sounáležitosti dětí.

Typický průběh dne zahrnuje:

- spontánní hry a činnosti dle volby dětí,
- řízené a skupinové aktivity vycházející ze vzdělávací nabídky,
- zdravotně preventivní pohybové aktivity,

- každodenní pobyt venku (s výjimkou nepříznivých klimatických podmínek),
- čas pro odpočinek a relaxaci respektující individuální potřeby dětí.

Plánování vzdělávací nabídky vychází ze školního vzdělávacího programu, z aktuálních potřeb a zájmů dětí.

V průběhu dne jsou vyváženě zastoupeny spontánní činnosti, nepřímo řízené aktivity i cíleně plánované vzdělávací činnosti. Učitelka vystupuje v roli průvodce, který nabízí podněty, podporuje samostatnost dětí a vytváří prostor pro aktivní učení a hru, kterou mohou dokončit nebo v ní pokračovat. Jsou vedeny k samostatnosti při volbě činností i při jejich dokončování. Organizace dne podporuje plynulý přechod mezi jednotlivými činnostmi, které na sebe plynule navazují.

4.4 Životaspráva

Mateřská škola vytváří prostředí podporující zdravý životní styl dětí. Je zajištěno hygienicky nezávadné, bezpečné a podnětné prostředí odpovídající požadavkům na ochranu zdraví.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava připravovaná ve vlastní školní kuchyni. Stravování je zajišťováno v souladu se zásadami zdravé výživy a požadavky spotřebního koše. Skladba jídelníčku respektuje doporučené intervaly mezi jednotlivými pokrmy a při přípravě stravy jsou dodržovány zásady zdravé technologie.

Pitný režim je zajištěn po celý den. Děti mají možnost kdykoli se napít a jsou vedeny k samostatnosti při obsluze. V průběhu dne je dbáno na dostatečný příjem tekutin, zejména při zvýšené fyzické aktivitě a v teplém počasí. Pedagogové podporují zdravé návyky vlastním příkladem.

Děti jsou při stolování vedeny k samostatnosti, kulturním návykům a ohleduplnosti. Je respektována individuální potřeba a chuť dítěte.

Denní režim respektuje přirozený biorytmus dítěte a vyvažuje potřebu aktivity, pohybu, odpočinku a klidu. Každodenní pobyt venku je samozřejmou součástí režimu dne, pokud to neumožňují nepříznivé klimatické podmínky. Děti mají dostatek příležitostí k volnému pohybu jak ve venkovních, tak ve vnitřních prostorách školy.

Součástí programu jsou pravidelné pohybové aktivity, zdravotně preventivní cvičení a další činnosti podporující tělesný rozvoj dítěte.

Po obědě je zařazen klidový režim. Dětem je umožněn odpočinek přizpůsobený jejich věku a potřebám. Děti, které neusnou, mají možnost věnovat se klidným činnostem, které neruší ostatní. Není uplatňováno nucení ke spánku.

Cílem školy je podporovat u dětí zdravé životní návyky a vytvářet podmínky pro jejich tělesnou i psychickou pohodu.

4.5 Věcné podmínky

Mateřská škola disponuje šesti třídami. Každá třída tvoří samostatnou prostorovou jednotku s herním prostorem, hygienickým zázemím a úložnými prostory. Toto uspořádání podporuje stabilitu prostředí, bezpečí a sounáležitost dětského kolektivu.

Ke každé třídě náleží šatna určená k převlékání dětí. Prostory školy jsou udržovány v čistotě, dobrém technickém stavu a splňují hygienické i bezpečnostní požadavky.

Dětský nábytek, hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek odpovídají antropometrickým požadavkům a věku dětí. Veškeré vybavení je zdravotně nezávadné, bezpečné a esteticky upravené.

Třídy jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, didaktických pomůcek, stavebnic, výtvarného a pracovního materiálu i pomůcek pro pohybové aktivity. Vybavení odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně obnovováno podle potřeb vzdělávání.

Pomůcky jsou dětem dostupné tak, aby si je mohly samostatně vybírat a uklízet. Uspořádání prostoru podporuje orientaci dětí, jejich samostatnost i odpovědné zacházení s vybavením. Pro využívání pomůcek jsou nastavena srozumitelná pravidla zajišťující bezpečnost. Pomůcky vyžadující zvýšený dohled jsou dětem zpřístupňovány za přítomnosti pedagoga.

Součástí vybavení jsou hudební nástroje, tělovýchovné náčiní, audiovizuální technika a digitální pomůcky využívané přiměřeným způsobem s ohledem na věk dětí. Škola disponuje technickým zázemím podporujícím pedagogickou práci, tedy její materiální a technické vybavení umožňuje učitelům kvalitně realizovat vzdělávání.

Škola realizuje vzdělávání v programu Začít spolu, jehož principy se promítají do členění prostoru do center aktivit. Prostředí tříd je organizováno tak, aby podněcovalo aktivitu dětí, jejich samostatné rozhodování a spolupráci.

Výzdoba tříd, šaten i společných prostor je tvořena převážně pracemi dětí. Tím je podporováno jejich sebevědomí, tvořivost a pocit sounáležitosti se školou. Rodiče mají možnost sledovat pokroky svých dětí prostřednictvím vystavených prací i dalších forem prezentace.

Součástí areálu školy je prostorná zahrada vybavená herními prvky podporujícími pohybový rozvoj dětí. Zahrada poskytuje dostatek prostoru pro volný pohyb, skupinové i individuální aktivity a současně umožňuje dětem zažívat i klidnější činnosti. Je využívána nejen k pohybovým aktivitám, ale také k environmentálním a praktickým činnostem podporujícím vztah dětí k přírodě.

Bezpečnost dětí je jednou z priorit školy. Prostory i vybavení jsou pravidelně kontrolovány a udržovány tak, aby odpovídaly bezpečnostním normám. Materiální podmínky školy jsou průběžně vyhodnocovány a rozvíjeny s ohledem na vzdělávací cíle školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize a směřování školy

Mateřská škola Budovatelů je místem bezpečí, důvěry a respektu, kde se každé dítě může rozvíjet vlastním tempem a v souladu se svými individuálními možnostmi. Usilujeme o to, aby se škola stala pro děti druhým domovem – místem, kde jsou přijímány takové, jaké jsou, kde mohou klást otázky, objevovat svět, vztahy i sebe sama a hledat vlastní odpovědi. Směřujeme k tomu, aby děti jednaly odpovědně vůči sobě, druhým i prostředí, ve kterém žijí. Pohyb je přirozenou součástí celého dne v mateřské škole. Podporujeme spontánní i řízené pohybové aktivity, rozvoj pohybové gramotnosti a zdravý životní styl dětí.

Školní vzdělávací program „Čas otázek a odpovědí“ vychází z přesvědčení, že vzdělávání je proces zrání. Čas vnímáme jako prostor pro přirozený vývoj dítěte, pro objevování souvislostí, pro hledání smyslu a vytváření hodnot. Učení probíhá v souladu s přírodními cykly, tradicemi, reálným životem a každodenní zkušeností dítěte.

Naším cílem je podporovat děti v tom, aby:

- rozvíjely své schopnosti učit se,
- osvojovaly si hodnoty důležité pro život ve společnosti,
- stávaly se samostatnými, zodpovědnými a spolupracujícími osobnostmi.

Motto programu: **„Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě.“ (Jan Čarek)**

5.2 Hodnoty školy

Výchovně vzdělávací práce mateřské školy Budovatelů je postavena na těchto základních hodnotách:

- **Respekt k individualitě dítěte** – každé dítě je jedinečné a má právo na individuální přístup.
- **Bezpečí a důvěra** – bezpečné prostředí je předpokladem kvalitního učení.
- **Spolupráce a vzájemná úcta** – podporujeme partnerské vztahy mezi dětmi, pedagogy i rodiči.
- **Aktivní učení prostřednictvím prožitku** – dítě se učí nejlépe vlastní činností.
- **Odpovědnost a samostatnost** – vedeme děti k rozhodování a převzetí přiměřené odpovědnosti.
- **Úcta k přírodě a světu kolem nás** – rozvíjíme environmentální citlivost a vztah k místu, kde žijeme.
- **Sebereflexe a rozvoj vnitřní motivace** – uvědomování si vlastního pokroku, co se mi daří a na čem mohu dále pracovat. Podporujeme radost z učení, zájem o objevování a snahu dokončovat započaté činnosti bez závislosti na vnějších odměnách

Mateřská škola uplatňuje princip společného vzdělávání založený na respektu k rozmanitosti dětí. Každému dítěti je poskytována podpora podle jeho individuálních potřeb, možností a zájmů tak, aby mohlo dosahovat osobního pokroku v bezpečném a podnětném prostředí.

5.3 Profilace školy – program Začít spolu

Mateřská škola zavádí vzdělávací program **Začít spolu**, který je plně v souladu s RVP PV 2026 a podporuje demokratický přístup ke vzdělávání.

Program je orientován na dítě, nikoli na učivo. Učitel zde vystupuje jako průvodce, který vytváří podnětné prostředí, nabízí možnosti a podporuje vnitřní motivaci dítěte.

Třídy jsou organizovány do center aktivit, která umožňují:

- práci v malých skupinách,
- diferenciaci úkolů podle schopností,
- kooperativní učení,
- přirozený rozvoj komunikace a spolupráce.

Důležitou součástí je hodnotící kruh, kde děti reflektují svou práci, učí se sebehodnocení a vzájemné zpětné vazbě.

Principy programu:

- společné vzdělávání pro všechny,
- aktivní zapojení dítěte,
- učení v souvislostech,
- partnerství s rodinou.

5.4 Vzdělávací strategie

Vzdělávání realizujeme prostřednictvím různých forem (individuální, skupinové i hromadné) a metod práce:

- spontánní učení (zejména v rámci volné hry),
- nepřímo řízené činnosti s možností volby,
- cíleně plánované vzdělávací aktivity,
- prožitkové učení,
- kooperativní učení,
- situační a sociální učení.

Vzdělávání probíhá ve všech situacích během dne, nikoli pouze v plánovaných činnostech. Ústřední činností dítěte je hra, která je považována za základní prostředek učení. Učitel vytváří podnětné prostředí, nabízí výzvy, podporuje zvědavost a vede děti k samostatnému rozhodování. Důraz je kladen na podporu aktivního zapojení dítěte a na vytváření příležitostí k učení v reálných situacích. Podporujeme hodnocení, které rozvíjí, nikoli stresuje. Děti jsou vedeny k sebehodnocení a uvědomování si vlastních pokroků.

5.5 Pedagogická diagnostika

Pedagogická diagnostika je systematickým a průběžným procesem sledování individuálního pokroku dítěte v přirozených situacích. Je zaměřena na rozvoj dítěte v oblasti tělesné (pohybové), psychické (kognitivní, řečové, emocionální), sociální a environmentální. Je nedílnou součástí vzdělávacího procesu.

Slouží k:

- poznání individuálních potřeb a možností dítěte,
- plánování diferencované vzdělávací nabídky,
- podpoře spolupráce s rodinou,
- včasnému zachycení podpůrných potřeb.

Diagnostika probíhá prostřednictvím pozorování, analýzy dětských prací, vedení diagnostického portfolia dítěte, rozhovorů s rodiči a spolupráce s odbornými pracovišti. Výsledky nejsou hodnocením dítěte, ale podkladem pro podporu jeho dalšího rozvoje a plánování třídních vzdělávacích programů.

5.6 Individualizace vzdělávání

Respektujeme vývojová specifika, individuální potřeby, tempo, možnosti, zájmy i osobnostní zvláštnosti každého dítěte.

Individualizace se promítá do:

- diferenciací vzdělávací nabídky,
- práce v centrech aktivit,
- využívání podpůrných opatření,
- spolupráce s poradenskými zařízeními,
- podpory mimořádně nadaných dětí,
- jazykové podpory dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

Cílem je, aby každé dítě mohlo zažívat úspěch, pocit kompetence a sounáležitosti.

5.6.1 Děti mimořádně nadané

Nadaným dětem nabízíme rozšiřující činnosti, náročnější úkoly, prostor pro experimentování a samostatné objevování. Podporujeme jejich tvořivost, samostatnost a hlubší zájem o vybrané oblasti.

5.6.2 Děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu. Respektujeme doporučení školských poradenských zařízení a zajišťujeme realizaci stanovených podpůrných opatření včetně spolupráce s asistenty pedagoga.

5.6.3 Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Poskytujeme jazykovou podporu zaměřenou na porozumění, aktivní komunikaci a začlenění dítěte do kolektivu. Podpora probíhá individuálně nebo ve skupině podle aktuálních potřeb dítěte a platných právních předpisů. Je poskytována nejen dětem – cizincům v povinném předškolním vzdělávání, ale také dětem – občanům České republiky, u nichž je zjištěna nedostatečná znalost českého jazyka nebo obdobné jazykové znevýhodnění, které může ovlivnit jejich úspěšnou adaptaci a vzdělávání.

5.6.4 Děti mladší tří let

Při vzdělávání mladších dětí zajišťujeme stabilní režim, zvýšenou emoční podporu, dostatek bezpečných a podnětných pomůcek a individuální přístup odpovídající jejich vývojovým potřebám.

5.7 Rozvoj základních gramotností

Součástí vzdělávací koncepce školy je systematická podpora rozvoje základních gramotností:

- čtenářské gramotnosti,
- matematické gramotnosti.

Gramotnosti rozvíjíme přirozenou, hravou formou prostřednictvím každodenních situací, komunikace, experimentování, práce s knihou, manipulace s materiály i využívání digitálních technologií přiměřeně věku dětí.

Gramotnosti nejsou chápány jako izolované oblasti, ale jako přirozená součást učení v souvislostech.

6. Vzdělávací obsah a jeho časový plán

Vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu „Čas otázek a odpovědí“ je zpracován v plném souladu se závaznou částí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV 2026). Je členěn do čtyř vzdělávacích oblastí – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost, Dítě a svět – a systematicky směřuje k rozvoji všech klíčových kompetencí, základních gramotností a naplňování očekávaných výsledků učení stanovených RVP PV. Vzdělávání probíhá v přirozeném propojení všech vzdělávacích oblastí, nikoli odděleně. Rozvoj gramotností probíhá v každodenních situacích a není realizován izolovaně. Rozvoj klíčových kompetencí probíhá dlouhodobě, opakovaně a v přirozených souvislostech napříč všemi integrovanými bloky.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

- 1) **Dítě a jeho tělo**
- 2) **Dítě a jeho psychika**
- 3) **Dítě, ten druhý a společnost**
- 4) **Dítě a svět**

Dítě a jeho tělo – u dětí podporujeme a rozvíjíme pohybový vývoj, tělesnou zdatnost, pohybové, manipulativní, sebeobslužné a praktické dovednosti, zdravé životní návyky i postoje a celkovou pohodu dítěte.

Dítě a jeho psychika – vytváříme příležitosti pro rozvoj intelektu, jazyka a řeči, poznávacích a myšlenkových procesů a funkcí, představivosti, fantazie, citů a vůle. Podporujeme schopnosti a dovednosti dítěte vedoucí k posílení jeho sebepojetí a seberealizace.

Dítě, ten druhý a společnost – rozvíjíme znalosti, dovednosti, návyky a postoje, které umožňují dítěti aktivně se podílet na životě ve společnosti, být otevřené k individuálním potřebám, specifikům a rozmanitostem druhého, rozumět světu kultury, umění, národních tradic, duchovních a materiálních hodnot.

Dítě a svět – podporujeme dítě ve vnímání rozmanitosti světa i přírody a vedeme ho k bezpečnému chování.

Každý integrovaný blok obsahuje:

- vybrané klíčové kompetence,
- očekávané výsledky učení v jednotlivých vzdělávacích oblastech,
- konkretizovanou vzdělávací nabídku.

Bloky jsou plánovány rámcově v průběhu školního roku. Jejich časové vymezení je orientační a může být upravováno podle aktuálních potřeb dětí, mimořádných situací, příležitostí k učení či podnětů vycházejících z dětské iniciativy. Některé očekávané výsledky učení se v průběhu roku objevují opakovaně, neboť jejich rozvoj je dlouhodobý a probíhá kontinuálně.

Integrované bloky tvoří otevřený a flexibilní systém, který umožňuje reagovat na aktuální dění, zájem dětí i potřeby konkrétní třídy, přičemž je zachována návaznost na cíle předškolního vzdělávání a dlouhodobou koncepci školy. Vzdělávací obsah je dále konkretizován v třídních vzdělávacích programech jednotlivých tříd, kde učitelky rozpracovávají cíle a vzdělávací nabídku podle specifik konkrétní skupiny dětí.

Smyslem integrovaných bloků je podporovat celkovou pohodu dítěte, rozvoj samostatnosti, sociálních vztahů, bezpečného chování a porozumění rozmanitosti světa a přírody.

Integrované bloky směřují k rovnoměrnému rozvoji všech vzdělávacích oblastí předškolního vzdělávání.

I. ČAS SEZNAMOVÁNÍ A DOZRÁVÁNÍ

**Možná témata: Kdo jsem já
Já a ten druhý
Zdraví v našich rukou**

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost (KKU2)

Kompetence komunikační

- Vyjadřuje se různými způsoby (KKK1)
- Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla (KKK5)

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- Přispívá k fungování společenství v mateřské škole (KOB4)
- Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých (KOB5)
- Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat (KOB6)

Kompetence osobnostní a sociální

- Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého (KOS2)
- Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým (KOS6)

Kompetence k podnikavosti a pracovní

- Organizuje a realizuje svoje činnosti (KPP6)
- Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi (KPP7)

Kompetence k řešení problémů

- Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů (KRP1)
- Tvořivě pracuje s informacemi (KRP6)

Kompetence kulturní

- Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních (KKT4)

Kompetence digitální

- Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy (KDI3)

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo (DTJ)

Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce. (TSB1)

- Procvičujeme znalosti o lidském těle při pohybových hrách a cvičeních i pomocí písni a říkadel
- Pojmenováváme části těla – rozšiřujeme slovní zásobu s využitím skládaček, encyklopedií
- Poznatky o narození, růstu těla a jeho fungování

Zvládá sebeobsluhu. (PZI1)

- Podporujeme sebeobsluhu zejména v oblasti hygieny, oblékání a stravování
- Využíváme příležitosti k samostatnosti při péči o své osobní věci, hračky a pomůcky
- Nabízíme příležitosti k vrstevnickému učení

Vyhledává příležitosti k pohybu. (PHJ8)

- Nabízíme pestré činnosti, podnětné prostředí a volný přístup k různorodým pomůckám, nářadí a náčiní

- Při pobytu venku motivujeme děti k vlastním nápadům na pohybové činnosti, pomáháme k jejich realizaci
- Opakujeme zásady bezpečného pohybu

Má osvojené základní hygienické návyky. (OZD1)

- V péči o osobní hygienu využíváme rituály a jdeme dětem příkladem
- Využíváme příběhy k překonání nechuti spojené s hygienou

Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí. (OZD2)

- Využíváme konkrétní situace k vysvětlení pozitivního účinku pohybu, sportu, hygieny, zdravé výživy a odpočinku
- Seznamujeme děti s faktory poškozujícími zdraví (návykové látky i závislosti) a diskutujeme o způsobech ochrany zdraví

Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky. (OZD3)

- Vedeme k přiměřenému a bezpečnému chování
- Diskutujeme s dětmi o možných rizicích při pohybu
- Povídáme si o potřebě používání ochranných pomůcek

Dítě a jeho psychika (DTP)

Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory. (SAE1)

- Vytváříme situace podporující postupné osamostatňování dítěte.
- Nabízíme činnosti podporující aktivní roli dítěte ve dvojici, malé či větší skupině, ve třídě, kdy dítě samo přebírá určitou roli v kooperativní hře, ve skupinové činnosti; reaguje na otevřenou nabídku realizovat konkrétní činnost či úkol.
- Cíleně nabízíme dítěti možnost předat vzkaz, předmět, informaci jiné skupině dětí ve třídě, učitelů ze sousední třídy, nebo nepedagogickému personálu a sledujeme, jak dítě činnost zvládne.
- Nabízíme dopolední či celodenní akce a výlety mimo areál školy.

Navazuje a rozvíjí citové vazby. (SAE4)

- Připravujeme situace, kdy dítě vstoupí přirozeně do nových kontaktů s dětmi.
- Umožňujeme kontakt dětem z různých skupin programy pro blízké třídy, cíleným setkáváním v prostoru zahrady.
- Iniciujeme kontakt s dalšími generacemi a skupinami osob.
- Nabízíme činnosti a provázíme dítě situacemi, kde se může samo zachovat empaticky.

Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat. (MOP4)

- Využíváme situací ze života dětí, které dobře znají. Umožňujeme jim posuzovat, zda některá situace může/nemůže nastat, případně s jakou mírou jistoty (Budeme mít dnes rajskou omáčku, když byla k obědu včera?).
- Vycházíme i ze situací, které mohou děti rozhodnout jednoznačně. Posouzení míry jistoty jevu záleží na zkušenostech a znalostech dětí (Bude zítra pondělí, když je dnes středa?).

Rozlišuje příčinu a důsledek při hře ve svém jednání či v příběhu. (MOP5)

- Využíváme situací z běžného života, kdy vedeme děti k uvědomění si příčin a důsledků svého jednání (pokud příliš nakloní talíř s polévkou, polévka se vylije).
- Zařazujeme hry, kdy dítě rozliší příčinu a důsledek a použije tuto zkušenost ve své herní strategii (schovávaná; Člověče, nezlob se).
- K uvědomování si souvislostí můžeme děti vést pomocí pokládání otázek. (Proč jste mě teď neslyšeli? – děti vysvětlují a zdůvodňují-byl tu velký hluk).
- Využíváme příběhy postav z dětské literatury. Hledáme příčiny a důsledky jejich chování.
- Sledujeme děje příběhů. V průběhu odhadujeme, jak by mohl příběh pokračovat.

Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií. (PFT1)

- Nabízíme dětem hudební, výtvarné, literární, pohybové a jiné podněty, při nichž mohou rozvíjet své představy o příslušných jevech a zpracovávat je podle své fantazie.
- Po realizaci činnosti s dětmi sdílíme průběh a výsledky jejich činnosti, hovoříme o jejich tvorbě a učíme děti naslouchat a vnímat rozmanité prožitky a pohledy druhých.
- Zaznamenáváme průběh i výsledky činností dětí pořizováním fotografií a videozáznamů, využíváme tyto výstupy pro reflexi, společné sdílení s dětmi i rodiči. Demonstrujeme tak dětem možnosti využití digitálních technologií.

Formuje instrukce a předá je ostatním. (JAR9)

- Volíme jednoduché a krátké instrukce, které děti mají předat druhým.
- Připravíme obrázky, schémata a symboly, ze kterých děti skládají instrukce pro druhé.

Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově. (JAR5)

- Nabízíme dětem příležitosti k rozpoznávání zvuků, určování zdroje zvuku i směru pohybu zvuku.
- Vedeme děti k rozlišování zvuků (shodné, odlišné, krátké, dlouhé, hluboké, vysoké, příjemné, nepříjemné).
- Zařazujeme rozpoznávání známých písní či melodií.
- Nabízíme jazykové hry, ve kterých s dětmi určujeme první hlásku ve slově či reagujeme na domluvené akustické signály.

Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu. (PDO1)

- Vedeme děti k různému využívání knih osobním příkladem dle použití k pobavení, poučení, potěšení, ověření informací, či odpočinku.
- Nabídku knih a časopisů obměňujeme v návaznosti na zájmy dětí, na tematické zaměření i ve spolupráci s rodinami dětí.

Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy. (PMP6)

- Vycházíme z běžných situací a podporujeme jeho orientaci ve třídě, šatně, zahradě a v okolí.
- Využíváme pobytu i mimo mateřskou školu, či na výletě. Při procházce do okolí se ptáme, kudy půjdeme, kam odbočíme, co vidíme za křižovatkou.
- Z důvodu bezpečnosti opakujeme, kterými směry se rozhlížíme při přecházení silnice.
- Při komunikaci využíváme slovních spojení určujících polohu (postav se vedle, sedni si mezi, polož knihu nahoru do police, lžící dej vpravo od talíře).
- Volíme slovní pokyny pro dokreslování, dolepování obrázků, zdobení 3D objektů (dortů, karnevalových čepic).

Určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování. (PMP8)

- Při manipulativních a konstrukčních činnostech využíváme situací, kdy děti potřebují dva stejně velké objekty (dvě stejně vysoké věže, aby přes ně mohly umístit střechu, dvě stejně dlouhé tyčky na základ žebříku, dvě stejně ruličky na výrobu dalekohledu).
- Porovnáváme dva objekty (jsou stejné, je jeden objekt větší/menší než druhý).
- Rozvíjíme představu o obsahu (zkoumáme, jestli se nám na stůl vejdou všechny kartičky pexesa).
- V rámci badatelských činností porovnáváme objem (zkoumáme, zda se nám sklenice plná vody podaří přelit do nádoby jiného tvaru a stejného objemu).
- Rozvíjíme představu o objemu (při úklidu vkládáme kostky do krabice tak, aby se tam všechny vešly, jde o vyplnění prostoru).

Dítě, ten druhý a společnost (DDS)

Poradí si v nové situaci. (ASO1)

- Učíme dítě sledovat, pozorovat, vyhodnocovat a hledat nová řešení.

Začlenění se do skupiny. (ASO2)

- Vedeme děti k zodpovědnosti za své chování, respektu a dodržování pravidel.

Navazuje a udržuje dětská přátelství. (ASO5)

- Podporujeme a posilujeme vzájemné vztahy dětí ve třídě, v rodině i blízkém okolí.

Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi. (ZEH1)

- Využíváme prožitě i modelové situace pro osvojení vzorců vhodného vystupování v kontaktu s dospělými i dětmi.

Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu. (ZEH2)

- Vedeme děti k respektu a udržitelnému chápání materiálních hodnot.
- Ukazujeme dětem, že lze věci opravit, renovovat a znovu používat.

Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití. (ZEH3)

- Učíme děti společně tvořit pravidla vzájemného soužití a následně s nimi pracovat.

Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých. (ZEH4)

- Vytváříme s dětmi pravidla tak, aby byla srozumitelná všem.
- V případě porušování pravidel hledáme společně příčiny a následky.

Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými. (SLK4)

- Upozorňujeme na možná rizika při setkání s cizím člověkem s ohledem na vlastní bezpečí.

Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu. (SLK5)

- Vytváříme povědomí o významu ochrany soukromí a bezpečí dětí.

Dítě a svět (DAS)

Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci, (PSP1)

- Seznamujeme děti ve třídě a v MŠ se všemi místy, prostory a vybavením, vyvozujeme společně, co k čemu patří.
- Pořádáme s dětmi výpravy do okolí, zařazujeme tematicky laděné vycházky, prohlídky, návštěvy veřejných míst, kulturních, sportovních a společenských akcí.
- Sestavujeme modely ze stavebnic, kostek a krabic a vytváříme plánky třídy, mateřské školy a města.

Udržuje pořádek v blízkém prostředí. (ZPO2)

- Ukazujeme dětem vlastním příkladem, jak aktivně přistupovat k udržování pořádku a k péči o blízké prostředí.
- Při používání a pojmenovávání pomůcek i náradí využíváme zkušenosti dětí.
- Diskutujeme s dětmi o tom, co nám udržování pořádku přináší.
- Při pobytu venku dbáme na pořádek. V případě nepořádku děti vedeme k jeho odstranění a k používání ochranných pomůcek.
- Pořádáme akce pro děti a rodiče, zapojujeme je do péče o pořádek v našem okolí.

Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích. (BCH1)

- Pozorujeme chování dětí, popisujeme a diskutujeme s nimi o tom, které situace jsou rizikové a kdy je třeba dbát zvýšené opatrnosti.
- V rizikových situacích komentujeme, pozitivně hodnotíme a posilujeme správné reakce a chování.
- Společně s dětmi domlouváme signály a pokyny pro rizikové situace.
- Ověřujeme porozumění dětí při modelových rizikových situacích.

II. ČAS PŘEKVAPOVÁNÍ A SNĚNÍ

Možná témata: **Kouzlo Vánoc**
 Čertovské hrátky
 Svátky jara
 Svátky a tradice, ty nás baví nejvíce

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích (KKU4)

Kompetence komunikační

- Klade otázky a hledá na ně odpovědi (KKK3)

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji (KOB2)

Kompetence osobnostní a sociální

- Chová se v souladu se základními společenskými pravidly (KOS8)
- Rozlišuje vhodné a nevhodné chování (KOS7)

Kompetence k podnikavosti a pracovní:

- Ke změnám přistupuje jako k příležitostem (KPP3)
- Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností (KPP2)

Kompetence k řešení problémů:

- Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti (KRP2)

Kompetence kulturní

- Zapojuje se do tvůrčích činností (KKT3)

Kompetence digitální:

- Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií (KDI2)

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo (DTJ)

Rozlišuje pomocí všech smyslů. (TSB3)

- Nabízíme dětem hry a činnosti podporující hmatovou, sluchovou a zrakovou paměť
- Připravujeme příležitosti pro poznávání světa pomocí dalších smyslů – čichu a chuti
- Skládáme puzzle, slovní fotbal (zraková a sluchová syntéza)
- Rozlišování a pojmenování vjemů (slané, hořké, tvrdé, ...)
- Hmatové pexeso, experimentování

Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou. (PHJ6)

- Podporujeme spontánní pohybový projev při poslechu hudby

- Při rytimizaci říkadel vedeme děti k dodržení rytmu hrou na tělo, na rytmické hudební nástroje
- Motivujeme k pohybu při zpěvu, hudebně pohybových, rytmických a pohybových hrách
- Vyjadřujeme pocity hudbou

Koordinuje pohyby těla, ruky, oka. (PHJ3)

- Připravujeme pohybové hry s míčem, stuhami, tyčkami, švihadly, padákem,...
- Chůzí po zvýšené rovině procvičujeme udržování rovnováhy, rovnovážná cvičení
- Házení, chytání, koulení, kopání, odbíjení, přihrávky ve dvojicích či skupinách

Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami. (PZI2)

- Využíváme konstruktivní stavebnice
- Polytechnické činnosti (praktické činnosti na základě zkušenosti)
- Pracujeme s různými materiály
- Zapojujeme se do úklidových prací a kultivaci prostředí (úklid, hrabání listí, aranžování, leštění zrcadel, ...)

Dítě a jeho psychika (DTP)

Orientuje se v základních emocích a pocitech. (SAE2)

- Využíváme dětskou literaturu a různé druhy příběhů, které přináší zkušenost postav s emocemi. Identifikujeme emoce a popisujeme je.
- Pro popis emocí hledáme příklady z vlastního života dítěte.
- Využíváme každodenní situace v mateřské škole a mluvíme s dětmi o tom, co prožíváme, jak se u toho cítíme, co je nám příjemné, co nikoli a proč (porušení pravidel chování, ublížení druhému, veřejné vystoupení, empatické chování).

Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie. (MOP1)

- Vedeme děti ke sledování jevů jejich každodenního života a všímáme si pravidelností, rytmů, symetrií a zákonitostí v nich (pozorování přírodnin, vnímání plynutí času, pravidelný průběh pobytu v mateřské škole, sledování zákonitostí v přírodě).
- Při doplňování libovolného pravidelného vzoru v rovině (mozaika, pás) využíváme manipulativních činností, které více podporují práci s chybou i metodu pokus-omyl. Pracujeme s různou složitostí vzoru.
- Pro doplnění druhé poloviny symetrického obrázku nabízíme varianty různých polovin (levá, pravá, horní, dolní).
- Využíváme rozmanitých oborů pro zkoumání i vytváření pravidelností a rytmu. Například v oblasti zahradnictví (sazení zeleniny-pravidelné mezery, střídání ředkev-kedlubna), rukodělné práce (pravidelně se střídající korálky), hudba (práce s různě rytmickými a melodickými metodami, využití rytmických, hudebních nástrojů).

Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech. (MOP7)

- Nabízíme činnosti, kdy děti pomocí sluchu odhadují, odkud se ozývá zvuk, využívají tak sluchovou analýzu. Střídáme různé zvukové zdroje.
- Využijeme běžné značky a piktogramy, jejichž interpretace vyžaduje jejich znakovou analýzu a posouzení významu značky.
- Nabízíme dětem puzzle, tangramy a mozaiky v přiměřené obtížnosti.
- Zařazujeme činnosti, kdy dítě využívá předlohu. Tím si rozvíjí analyticko-syntetické myšlení.

Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu. (PDO4)

- Povzbuzujeme děti k vyjadřování odhadu na základě dostupných informací z obrázku, názvu či předchozího textu.
- Vracíme se s dětmi k jejich předpovědím a společně je reflektujeme.
- Nabízíme dětem možnost dokončit příběh či vymyslet jinou variantu pokračování.
- Vedeme děti k přemýšlení o zjevných i skrytých významech textu.

Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj. (PDO2)

- Výrazně předčítáme, vyprávíme a recitujeme. Vytváříme prostor pro jejich pozorné a soustředěné sledování a jsme vzorem pro souvislé vyjadřování.
- Zařazujeme činnosti vázané k příběhu před četbou, během ní i po ní. Tím aktivizujeme děti a umožňujeme jim hlubší porozumění předčítanému.
- Podněcujeme děti k doptávání, pokud něčemu nerozumí. Doplnujícími otázkami ověřujeme správné porozumění textu.

Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav. (PDO3)

- Společně s dětmi analyzujeme děj, jeho části a klíčové momenty příběhu. Diskutujeme o variantách řešení jednotlivých situací v příběhu.
- Dáváme dětem prostor pro vyjádření vlastní interpretace na základě dosavadních zkušeností a znalostí.
- Podporujeme děti, aby při shrnutí děje zaměřily pozornost na důležité informace a porozuměly jim.

Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času. (PMP2)

- Sadu různě dlouhých pastelů dítě uspořádá podle velikosti nebo podle barevné škály s využitím vzoru.
- Děti uspořádají kartičky s fotografiemi nebo obrázky a skládají rozfázovaný děj (příběh, pohádku, píseň, vývoj motýla, růst hrášku, postup při skládání origami).

Rozpozná rým, rytmitizuje. (JAR6)

- Vytváříme příležitosti ke tvoření rýmů.
- Podporujeme děti v rytmitizování říkadel, rozpočítadel a využíváme rytmitizované pohádky.
- Nabízíme dětem hru a činnosti, ve kterých mají poznat a najít k sobě slova, která se rýmují.
- Experimentujeme se slovy a doplňujeme chybějící slova rýmů.

Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat. (JAR4)

- Podporujeme děti v zapamatování a opakování říkadel, básní, rozpočítadel a písní.
- Zařazujeme dramatizaci krátkých pohádek, příběhů i prožitých situacích.
- Podporujeme děti, aby sdílely zážitky z mateřské školy s rodiči.

Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči. (JAR1)

- Pro rozvoj řeči využíváme nápodobu a poskytujeme dětem správný mluvní vzor.
- Věnujeme pozornost obratnosti mluvních orgánů, sluchové percepci a fonemické diferenciaci.
- V běžných situacích, formou her a prostřednictvím pěveckých činností vedeme děti ke správnému, klidnému dýchání a správné, zřetelné a jasné výslovnosti, k celkovému zkvalitňování mluvního projevu.

Dítě, ten druhý a společnost (DDS)

Ovlivňuje směřování společné činnosti. (ASO4)

- Vytváříme příležitosti pro aktivní zapojení dětí do plánování.

Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých. (ZEH4)

- Vytváříme s dětmi společně pravidla tak, aby byla srozumitelná všem.

Spolupodílí se na udržování regionálních tradic. (SLK2)

- Vyhledáváme spolupráci s místními organizacemi, spolupodílíme se na akcích a slavnostech.

Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností. (ZKV1)

- Využíváme rytmické pohyby, taneční prvky, obsah pohádky, příběhu k hudebně pohybové dramatizaci.
- Hudbu propojujeme s pohybem, výtvarnými činnostmi a relaxací.

Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech. (ZKV2)

- Využíváme nástroje, loutky, hudební a výtvarné podněty k dramatické hře.

Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami. (ZKV3)

- Využíváme různé formy a možnosti seznamování dětí s uměním.

Dítě a svět (DAS)

Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim. (ZPO1)

- Pozorujeme a porovnáváme změny v přírodě v průběhu ročních období.
- Vedeme děti k utváření kladného vztahu ke konkrétnímu místu v přírodě.
- Sledujeme proměny stejného místa v průběhu času.
- Porovnáváme podobu blízkého okolí v současnosti a v historii.

Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit. (ZPO4)

- Vedeme děti vlastním příkladem k udržitelným přístupům.
- Třídíme odpad, sbíráme suroviny, dáváme dětem příležitost zažít pozitivní dopad těchto činností.
- Seznamujeme děti s postupy každodenních činností, které jsou k přírodě šetrné.
- Rozlišujeme s dětmi, které z věcí jsou z obnovitelných zdrojů.
- Šetříme vodu, energii a materiál, společně s dětmi redukuje jejich spotřebu.
- Zapojujeme děti, rodiče a komunitu do aktivit, které podporují udržitelné přístupy.

III. ČAS PROMĚN A DARŮ ŽIVOTA

Možná témata: **Tajemství podzimu**
Kouzelný svět zimy
Překvapení v trávě
Poklady léta

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Při učení využívá strategie pokusu a omylu (KKU1)

Kompetence komunikační

- Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny (KKK2)

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí (KOB1)

Kompetence osobnostní a sociální

- Vyjadřuje svůj názor (KOS5)
- Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci (KOS1)

Kompetence k podnikavosti a pracovní

- Přichází s vlastními nápady (KPP1)
- Oceňuje práci i úsilí druhých (KPP9)
- Dokáže měnit cesty k dosažení cíle (KPP4)

Kompetence k řešení problémů

- Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje (KRP3)
- Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací (KRP4)

Kompetence kulturní

- Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty (KKT2)

Kompetence digitální

- Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznání světa kolem sebe (KDI1)

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo (DTJ)

Naplňuje své biologické potřeby. (TSB4)

- Vytváříme podmínky pro vyjádření biologických potřeb dětí bez obav a studu.
- V každodenních situacích vedeme děti k toleranci k potřebám ostatních.
- Prostřednictvím pokožky celého těla dětem rozšiřují poznatky o těle, jeho poloze, napětí a pohybu.

Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu. (PHJ7)

- Motivujeme děti k nápodobě jednoduchých pohybů
- Používáme terminologii (upažit, vzpažit, klek, sed, zástup,...) s názorným předvedením

Zvládá základy grafomotoriky. (PHJ5)

- Dbáme na správné sezení u stolu a úchop náčiní, dýchání
- Poskytujeme dostatečné množství různorodých i netradičních pomůcek a materiálů ke grafickému vyjádření a manipulativním činnostem
- Zařazujeme cviky na uvolnění ramenního, loketního a zápěstního kloubu

Překonává fyzické překážky. (FZD2)

- Využíváme přírodních překážek při spontánních aktivitách (kořeny, kameny)
- Podporujeme zájem dětí o samostatné kooperativní vytváření překážkové dráhy

Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem. (PZI3)

- Samostatně prostíráme stoly, pečujeme o pořádek (utírání, zametání, lití nápojů)
- Samostatně se stravujeme (mazání, krájení, příprava pokrmů) a správný úchop

Dítě a jeho psychika (DTP)

Vypráví jednoduchý děj. (JAR7)

- Podporujeme děti ve spontánním vyprávění výjimečných zážitků i běžných situací.
- Společně „čteme“ a prohlížíme knihy, sledujeme divadelní představení či filmy a podporujeme následné vyprávění dětí s vizuální či akustickou oporou.
- Vytváříme příležitosti, kdy děti mají možnost poslouchat čtené či vyprávěné příběhy, pohádky a vedeme je k zachycení hlavní myšlenky a samostatnému vyprávění děje.

Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty. (JAR3)

- Vedeme děti k aktivnímu užívání všech slovních druhů ve správném tvaru, čase, slovosledu a významu, poskytujeme dětem správný mluvní vzor.

- Povzbuzujeme děti k navazování řečových kontaktů a rozhovorů, k formulování otázek, námětů, názorů a vyjadřování smysluplných odpovědí.

Vyrovná se s neúspěchem. (SAE6)

- Využíváme příběhy, literaturu pro děti, obrazový a filmový didaktický materiál a dramatizaci.
- Pracujeme se situacemi neúspěchu jednotlivců i skupiny. Reflektujeme je jako součást procesu učení. Podporujeme a oceňujeme, pokud děti vstoupí opětovně do činnosti, překonávají překážky, hledají jiná a nová řešení.
- Společně s dětmi sdílíme jejich zkušenosti z rozmanitých situací učení, při nichž se vyrovnaly s neúspěchem.

Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění. (SAE5)

- Aktivně vyhledáváme situace v životě dětí, které můžeme ocenit. Dbáme na objektivní hodnocení činnosti dítěte tím, že používáme popisný jazyk.
- Pravidelně zařazujeme reflektivní rozhovory o činnosti dítěte, a to individuálně i se skupinou.
- Dokumentujeme pokroky dítěte vizualizací rozmanitých výsledků činností v prostorách třídy a vkládáním do jeho portfolia spolu s ním.

Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají. (MOP3)

- Tvoříme jednoduché hádanky, ve kterých děti zobecňují na základě charakteristických vlastností předmětů, zvířat nebo postav.
- Připravíme skupiny drobných předmětů z různých materiálů, charakteristickými vlastnostmi. Dítě vytřídí předmět, který není vyroben ze zadaného materiálu či se pokusí společnou vlastnost objektů odhalit.

Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání. (MOP6)

- Nejprve se dítě učí splnit jednu podmínku, a to i ve svém jednání (před obědem si umyje ruce).
- Postupně pracujeme s více podmínkami (vezmi si na stolečku červený hrneček). Zařazujeme záměrně i podmínky negativní (vezmi si na stolečku hrneček, který není červený).
- Uklízíme hračky do přihrádek podle podmínek, které můžeme stanovit společně s dětmi nebo připravit schéma jako předlohu.
- Využíváme herních situací, kdy jsou podmínky zaznamenány symbolickým jazykem. Nabízíme didaktické pomůcky a hračky, které pracují s mřížkou, tabulkou, schématy a podmínkami.

Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře. (MOP9)

- Po seznámení dětí s pravidly her si všímáme, jaké herní strategie volí. Pozorujeme, jak se mění volby strategií vzhledem k osobnosti dítěte, ale i typu hry (pohybové hry, deskové hry, kooperativní hry).
- Pozorujeme, zda děti při hře využívají analogii. Zda pracují výhradně se svojí zkušeností či využívají ve hře i poznatky ze hry ostatních dětí.
- Opakujeme zařazení her, čímž vytváříme dětem prostor pro práci s vlastní zkušeností. Všímáme si, zda děti opakují/neopakují chyby, zda modifikují použité strategie a jakým způsobem.

Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci. (PDO5)

- Využíváme piktogramy pro vytvoření schématu (záznam počasí, program dne).
- Zaměříme pozornost na symboly, piktogramy a znaky v okolí školy.
- Nabízíme dětem a podle potřeb s nimi vytváříme nové piktogramy. Odhadujeme jejich význam a diskutujeme o něm.
- Při pobytu venku využíváme k označení místa nebo směru různé typy šipek a další dohodnuté znaky.

Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená jí graficky pomocí čárek a obdobných symbolů. (PMP4)

- Pro porovnávání kvantity využíváme manipulaci s drobným materiálem (žetony, magnety, víčka, kaštany).

- Porovnání množství provádíme nejprve pomocí manipulace a pozorujeme osobitý způsob řešení dítěte (přiřazuje systematicky – využívá párování, vytváří řady nebo skupiny).
- Podporujeme různé druhy zaznamenávání kvantity (při házení míčků do koše si děti zaznamenají úspěšný pokus čárkou, další děti stejný počet zaznamenají na počítadle nebo tvoří hada z kostek). Jednotlivé záznamy porovnáme.

Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností. (PMP1)

- Nabízíme soubory objektů vhodných pro vyhledávání dvojic, které k sobě významově patří.
- Zařazujeme skládání půlených obrázků, které nejsou nutně symetrické, ale dílky patří k sobě tvoří celek.
- Připravujeme soubory objektů na třídění podle různých kritérií.
- Využíváme příležitosti k argumentaci, kdy dítě rozhodne a zdůvodní, který objekt do dané skupiny nepatří.
- Volíme soubory vhodných objektů, které lze třídit pomocí jednoho ze smyslů.

Dítě, ten druhý a společnost (DDS)

Dodrжуje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých. (ZEH4)

- Vytváříme s dětmi pravidla, která jsou srozumitelná všem.

Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami. (ZKV3)

- Nabízíme dětem činnosti s různými materiály a výtvarnými prostředky.

Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin. (ZKV4)

- Podporujeme fantazii a experimentování s různými materiály.

Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech. (ZKV5)

- Poskytujeme náměty pro konstrukční, robotické a polytechnické činnosti.

Dítě a svět (DAS)

Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody. (PSP3)

- Vedeme děti k poznávání přírodních zákonitostí.
- Vytváříme příležitosti pro aktivitu dětí, zvědavost, tvořivost a objevování. Oceňujeme vlastní objevy dětí, podněcujeme experimentování.
- Pracujeme s encyklopediemi, vyhledáváme informace na internetu, pojmenováváme vlastnosti a jevy, zaznamenáváme poznatky do dětského portfolia.
- Při volné hře venku nabízíme činnosti a pomůcky, které dávají příležitost pro poznávání přírody.

Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi. (PSP4)

- Pravidelně sledujeme počasí, pojmenováváme jevy a proměny v přírodě.
- Pozorujeme a popisujeme jevy a informace získané z prostředí či krajiny.
- Využíváme přírodní jevy a děje jako motivaci k aktivitám.
- Spolupracujeme s odborníky, zařazujeme vzdělávací programy.

Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí. (ZPO3)

- Seznamujeme děti s činnostmi, které pozitivně ovlivňují životní prostředí a upozorňujeme na ty, které životnímu prostředí škodí. Na příkladech ukazujeme důsledky necitlivého zásahu do přírody, a naopak šetrné péče.

- Vedeme děti vlastním příkladem k citlivému přístupu k přírodě.
- Zapojujeme děti, rodiče a komunitu do ekologicky zaměřených programů a výzev.

Respektuje různé formy života. (ZPO6)

- Pozorujeme živočichy a rostliny v jejich přirozeném prostředí.
- Vysvětlujeme dětem smysluplnost existence každého tvora, vedeme je ke vnímání životního cyklu.

Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami. (BCH4)

- Diskutujeme s dětmi o způsobech ochrany při některých nebezpečných situacích.
- Seznamujeme děti se složkami IZS a způsobem, jak je přivolat a jak s nimi komunikovat.
- Modelujeme situace, v nichž děti poskytují pomoc druhému.

Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy. (ZPO5)

- Společně s dětmi pěstujeme rostliny, pozorujeme a zjišťujeme, co pro růst potřebují.
- Pečujeme o volně žijící zvířata.
- Ochutnáváme s dětmi výpěšky, využíváme je k dochucování jídel a vaření.

IV. ČAS TOULEK A DOBRODRUŽSTVÍ

Možná témata: **Svět kolem nás**
Expedice do neznáma
Místo, kde žiju
Cesta za poznáním

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje (KKU3)

Kompetence komunikační

- Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává (KKK4)

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí (KOB3)
- Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých (KOB5)

Kompetence osobnostní a sociální

- Projevuje důvěru v sebe sama (KOS4)
- Pojmenuje vlastní silné stránky (KOS3)

Kompetence k podnikavosti a pracovní

- Dokončí, co započalo (KPP5)
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích (KPP8)

Kompetence k řešení problémů

- Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli (KRP5)
- Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů (KRP7)

Kompetence kulturní

- Má povědomí o kultuře, umění a kulturním dění ve svém okolí (KKT1)

Kompetence digitální

- Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznání světa kolem sebe (KDI1)

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo (DTJ)

Zachovává správné držení těla. (TSB2)

- Zařazujeme pohybové hry a činnosti, které vedou k vyrovnávání svalových dysbalancí
- Sledujeme správné pohybové návyky dětí – držení těla

Zvládá základní pohybové dovednosti. (PHJ1)

- Využíváme pobyt venku k podpoře přirozeného pohybu
- Využíváme odrážedla, tříkolky, koloběžky event. kola)
- Rozvíjíme lokomoční, nelokomoční a manipulativní dovednosti (chůze, běh, skok, plazení, lezení, šplhání, hod, kop, cvrkání, chytání)
- Zařazujeme hry k procvičování různých poloh a rovnováhy
- Kooperativní pohybové činnosti (všestranný a komplexní pohyb)
- Základy sportovních her, atletiky a gymnastiky

Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost. (PHJ2)

- Využíváme zahradu, hřiště, okolí školy a volnou přírodu k volnému pohybu dětí, zdolávání přírodních překážek a orientaci v prostoru
- Nabízíme různé pomůcky, nářadí a náčiní ke hrám

Prokazuje vytrvalost, sílu, odolnost. (FZD1)

- Pobýváme venku i za nepříznivých podmínek
- Používáme koloběžky a odrážedla k prohlubování vytrvalosti
- Dynamický pohyb (honičky, tanec, delší chůze)

Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel. (PHJ4)

- Podporujeme sebeobslužné dovednosti, zacházíme s předměty denní potřeby (šroubování, zipy, stříhání, knoflíky, krájení, muchlání, navlékání, lepení, stavění)
- Připravujeme nástroje a pomůcky k tvořivým činnostem podporujícím představivost a spolupráci
- K rozvoji a zdokonalování mluvních orgánů (mluvidel) používáme jednoduché hry, cvičení a pěvecké činnosti přispívající ke správnému dýchání (artikulační cviky)

Dítě a jeho psychika (DTP)

Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám. (SAE3)

- Seznamujeme děti s různou úrovní důvěrnosti vztahů s ostatními a odlišnostmi emočního chování v kontaktu s různě blízkými lidmi.
- Analyzujeme způsoby, jak jiné osoby jednaly v konkrétních situacích a jaké by byly další vhodné možnosti zpracování konkrétní emoce.
- Využíváme dramatizaci příběhů, v nichž postavy prožívají určité emoce jako následek jednání druhých. Hledáme různé varianty řešení situací.
- Děti přivádíme k uvědomění, že emoce mají různou intenzitu.

Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi. (MOP2)

- Vytváříme hry, ve kterých děti vyhledávají shodu prostřednictvím hmatových, zvukových, čichových a zrakových podnětů.

- Využíváme příběhy a pohádky pro vyhledání postav se shodnými či rozdílnými projevy, vlastnostmi, charaktery.
- Při práci s lupou, mikroskopem nebo digitálním zařízením se dítě aktivně seznamuje s principem podobnosti (zvětšení, zmenšení).
- Připravujeme dvojice objektů, které jsou na první pohled stejné, ale při zkoumání jiné vlastnosti zjistíme rozdíly.
- Nabízíme a využíváme činnosti, kdy dítě cíleně nebo spontánně vyhledává stejný, podobný či rozdílný materiál, nebo dílky stavebnice.

Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů. (MOP8)

Připravíme prostředí tak, že dítě:

- skládá obrázek z dílků (počet postupně zvyšujeme) podle předlohy, případně bez předlohy, skládá obrázek, sestavuje objekt podle pokynů,
- vytváří vlastní konstrukci a komentuje svůj výtvar (co sestavilo, jak to funguje, k čemu to slouží)
- sestavuje prostorový objekt podle plánu, schématu různého druhu (2D i 3D),
- přiřadí plán, schéma k prostorovému objektu,
- vytvoří/dotvoří plán, schéma prostorového objektu a objekt podle nich sestaví.

Ověří správnost řešení. (MOP10)

- Využíváme schopnost ověřování správnosti řešení (při zapínání košile si dítě zkontroluje, že mu žádný knoflík ani dírka nepřebývá).
- Vedeme děti k odhadu a jeho následnému ověření pomocí manipulace.
- Při určování shodnosti rovinných útvarů je velmi účinné jejich shodnost ověřovat překrytím. V tomto případě je nutná manipulativní činnost, kdy dítě posoudí, že co se kryje, je shodné.

Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie. (PFT2)

- Vytváříme vhodné podmínky a uspořádání prostoru, zajišťujeme dostatek času a vhodných podnětů pro rozvoj fantazie dětí.
- Podporujeme individuální aktivitu dítěte, ale také kooperativní činnost, kdy děti společně tvoří a komunikují spolu o svých nápadech.
- Oceňujeme, když dítě sdílí a vyjadřuje svou fantazii v různých oblastech.

Rozliší český jazyk od jiných jazyků. (JAR10)

- Reflektujeme s dětmi situace, kdy poznávají, že lidé se dorozumívají různými jazyky, a že je možno se jim učit.
- Pokud máme ve třídě vícejazyčné děti, začleňujeme jejich jazyky do každodenních činností, spolupracujeme s jejich rodinami.
- Využíváme příležitosti, kdy děti mohou postřehnout jednoduché popěvky či písně v jiném jazyce.

Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí. (JAR8)

Nabízíme činnosti umožňující práci podle slovního, obrázkového i grafického návodu, ze zvukového i video záznamu:

- náročnost instrukcí stupňujeme v návaznosti na schopnosti dětí (po částech/vcelku, jednodušší/složitější struktura instrukcí a slovních formulací),
- slovní i obrazové instrukce zařazujeme i při kooperativních a skupinových činnostech, kdy děti instrukce analyzují a zpracovávají společně.

Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno. (JAR2)

- Podporujeme děti v určování a pojmenovávání předmětů a jevů ve svém okolí. Vycházíme od skutečných objektů, navazujeme zástupnými předměty, 3D modely a obrázky.
- Vedeme děti k používání širokého spektra výrazů běžně používaných v jeho prostředí.
- Vybízíme děti k vyjadřování myšlenek, nápadů, mínění, pocitů a prožitků. Povzbuzujeme je a umožňujeme jim popsat situaci, událost, komentovat zážitky a aktivity.
- Vytváříme příležitosti poznávat, vyhledávat a užívat slova nadřazená i podřazená, slova protikladného či stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.

Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními. (PDO6)

- Vedeme děti ke sdílení svých prožitků z četby různými způsoby.
- Povzbuzujeme děti v přemýšlení nad předčítaným textem a v argumentaci.
- Podporujeme je ve formulování vlastních závěrů a poučení.
- Využíváme různé metody, kdy děti mohou dokumentovat a zdůvodňovat svá zjištění.

Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary. (PMP5)

- Hledáme a popisujeme tvarově zajímavé vlastnosti objektů, se kterými se dítě běžně setkává v přírodě i v blízkém okolí (kláda, kámen, ulita, dlažba, tyč u dopravní značky).
- Volíme a umožňujeme hry ve dvojici, kdy jeden druhému popisuje, který stavebnicový díl má využít.
- Prostřednictvím modelování zajistíme rozlišování prostoru a roviny (např. z vystřižených 2D částí sestavíme 3D objekt).

Sestavuje prostorové objekty podle předlohy. (PMP7)

- Předlohy pro stavbu prostorových objektů střídáme a citlivě gradujeme pro zajištění individualizace při konstrukčních činnostech.
- Předlohy mohou být zadané 3D vzorem, kdy dítě sestavuje stejnou nebo naopak odlišnou stavbu ze stejných dílků; obrázkem nebo fotografií (prostorový pohled nikoliv pouze nárys); schématem půdorysu pro stavbu kostkových staveb s vyznačením počtu kostek; zvukovou předlohou (ústně zadávané pokyny s podmínkami vztahů a souvislostí).

Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů, od jedné do šesti bez ohledu na jejich rozmístění. (PMP3)

- V průběhu spontánních činností a v běžných situacích využíváme situace pro určení množství.
- Využíváme běžné situace pro podporu ukotvení vazby „kolik-tolik“.
- Hrajeme hry, ve kterých podporujeme určování počtu.
- Hrajeme deskové hry s hrací kostkou, vytváříme hrací plánky společně s dětmi.

Dítě, ten druhý a společnost (DDS)

Přijímá různé sociální role. (ASO3)

- Nabízíme činnosti, v nichž si dítě může vyzkoušet různé sociální role, využíváme dramatizace a prožitkového učení.

Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých. (ZEH4)

- Vytváříme pravidla tak, aby byla srozumitelná všem.

Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou. (ZEH5)

- Využíváme přirozeně vzniklé situace a vedeme děti k porozumění.
- Iniciujeme momenty, ve kterých s dětmi diskutujeme.

Pojmenuje místo a zemi, ve které žije. (SLK1)

- Objevujeme s dětmi okolí naší MŠ, rozvíjíme povědomí o České republice.

Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou. (SLK3)

- Mluvíme s dětmi o jedinečnosti každého z nás. Využíváme knihy, pohádky a příběhy.
- Spolupracujeme s rodinami dětí.

Dítě a svět (DAS)

Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy. (PSP2)

- Podněcujeme děti k poznávání prostřednictvím všech smyslů, nabízíme dětem dostatek příležitostí k manipulaci při objevování živé i neživé přírody.
- Vedeme děti k porovnávání svých zkušeností s různými zdroji informací, pracujeme s dětskými encyklopediemi a vzdělávacími materiály.
- Při pobytu v přírodě sbíráme přírodniny, které využíváme ke zkoumání a tvoření.

Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi. (PSP5)

- Pořádáme s dětmi výpravy do přírody.
- Zajišťujeme přímý kontakt s přírodou a rozlišujeme, co je dílem přírody a co výsledkem činnosti člověka.
- Seznamujeme děti se způsoby využití přírody člověkem.
- Porovnáváme práci našich předků s prací dnes, představujeme dětem řemesla.
- Využíváme návštěv muzeí, výstav, exkurzí k seznámení s významem techniky, spolupracujeme s různými odborníky.

Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout. (BCH2)

- Při setkání s nebezpečnou situací vlastním příkladem ukazujeme správné chování.
- Pohybujeme se s dětmi v různém prostředí a diskutujeme o tom, s jakým nebezpečím se mohou setkat a jak na ně reagovat.
- Zkoušíme s dětmi v modelových situacích, jak se pohybovat, jak se nezranit, co nejíst, jak se neztratit, co dělat, když se ztratím.

Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání. (BCH3)

- Seznámíme děti s pravidly při pohybu na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.
- Diskutujeme s dětmi o ochranných prostředcích a společně vyhodnocujeme, proč a jaké používáme při přepravě a pohybu na komunikacích.
- Umožňujeme dětem pohyb na koloběžkách, odrážedlech a kolech a dbáme při tom na používání ochranných pomůcek.

Rozvoj klíčových kompetencí probíhá komplexně a dlouhodobě napříč všemi integrovanými bloky. Jednotlivé kompetence nejsou rozvíjeny izolovaně, ale přirozeně se prolínají v každodenních situacích, hrách a činnostech. Učitelky při plánování třídních vzdělávacích programů sledují jejich postupné naplňování a reflektují je v rámci pedagogické diagnostiky.

7. Systém evaluace a autoevaluace školy

Systém evaluace mateřské školy je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání účinným od 1. 9. 2026.

Cílem evaluace je systematicky sledovat kvalitu podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, podporovat profesní růst pedagogů a na základě zjištění přijímat opatření vedoucí ke zkvalitňování práce školy.

Autoevaluace je chápána jako proces cyklický, dlouhodobý a systematický. Probíhá průběžně během celého školního roku formou formativní evaluace a je završena souhrnným vyhodnocením na konci školního roku.

7.1 Úrovně evaluace

Evaluace probíhá na třech vzájemně propojených úrovních:

Úroveň jednotlivce – sebereflexe pedagoga, hodnocení pokroků dítěte, práce s portfoliem a pedagogickou diagnostikou.

Úroveň třídy – reflexe třídního vzdělávacího programu, vyhodnocování integrovaných bloků, posuzování naplňování očekávaných výsledků učení a rozvoje klíčových kompetencí, klima třídy a podpora spolupráce.

Úroveň školy – hodnocení naplňování koncepce ŠVP, kvality podmínek vzdělávání, spolupráce týmu a celkové strategie rozvoje školy.

Tyto úrovně se vzájemně doplňují a vytvářejí ucelený systém podpory kvality vzdělávání.

7.2 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace školy je realizována na základě předem stanovených hodnotících kritérií, která konkretizují požadavky RVP PV a cíle ŠVP. Kritéria umožňují objektivní posouzení kvality vzdělávání a podmínek školy. Autoevaluace školy se zaměřuje zejména na tyto oblasti:

7.2.1 Podmínky vzdělávání

Oblast	Sledujeme	Nástroje	Odpovědnost	Časové vymezení	Využití výsledků
Personální podmínky	Kvalifikovanost, překrývání, individualizace	Hospitace, porady, rozbor úvazků	Ředitelka	1x ročně + průběžně	Úprava organizace, plán DVPP
Materiální a prostorové podmínky	Dostupnost pomůcek, funkčnost center aktivit	Monitoring, kontrolní činnost, zpětná vazba pedagogů	Vedení + učitelky	2x ročně	Plán obnovy vybavení
Bezpečnost a organizace dne	Vyváženost režimu, BOZP	Hospitace, kontrola dokumentace	Vedení	Průběžně	Úprava organizace dne
Psychosociální klima	Respektující komunikace, vztahy	Hospitace, dotazníky, reflexe týmů	Vedení + učitelky	1x ročně	Podpora týmové spolupráce
Životospráva	Kvalita stravy, pohyb, pitný režim	Monitoring, rozhovory, kontrola ŠJ	Vedení + ŠJ	2x ročně	Úprava jídelníčku, režimu
Spolupráce s rodinou	Informovanost, zapojení rodičů	Dotazníky, konzultace	Ředitelka Učitelky	1x ročně	Zlepšení komunikace

Kritéria jsou konkretizována prostřednictvím hodnotících otázek a reflektivních nástrojů, které umožňují posoudit míru naplňování.

Hodnotící otázky**Personální podmínky**

- Umožňuje personální zajištění školy skutečně individuální přístup k dětem?
- Je překrývání přímé pedagogické činnosti efektivně využíváno?
- Odpovídá kvalifikace a profesní rozvoj pedagogů potřebám školy?
- Podporuje vedení školy týmovou spoluprací a profesní růst?

Materiální a prostorové podmínky

- Mají děti volný přístup k pomůckám a materiálům?
- Podporuje uspořádání tříd samostatnost a spoluprací?
- Jsou centra aktivit funkční a pravidelně reflektovaná?
- Odpovídá vybavení věku a potřebám dětí?

Organizace dne a bezpečnost

- Je režim dne dostatečně flexibilní?
- Mají děti dostatek času na hru a dokončení činností?
- Jsou bezpečnostní pravidla srozumitelná a respektovaná?
- Je pobyt venku realizován pravidelně a smysluplně?

Psychosociální klima

- Cítí se děti ve třídách bezpečně?
- Uplatňují pedagogové respektující a podporující komunikaci?
- Jsou konflikty řešeny dialogem a podporou sociálního učení?
- Vnímají rodiče školu jako otevřenou a vstřícnou?

Životaspráva

- Je pohyb přirozenou součástí každodenního programu?
- Respektujeme individuální potřebu odpočinku?
- Je strava pestrá a podporuje zdravé návyky?
- Jsou děti vedeny k samostatnosti při stolování?

Spolupráce s rodinou

- Jsou rodiče dostatečně informováni o pokrocích dítěte?
- Mají rodiče možnost aktivně se zapojit do života školy?
- Reaguje škola na podněty rodičů?
- Je komunikace otevřená a partnerská?

7.2.2 Průběh vzdělávání

Sledujeme	Nástroje	Odpovědnost	Čas	Využití
Pedagogický styl	Hospitace, vzájemné následky	Ředitelka	Dle plánu	Individuální zpětná vazba
Vyváženost činností	Hospitace, reflexe TVP	Učitelky	1x měsíčně	Úprava plánování
Individualizace	Pedagogická diagnostika	Učitelky	Průběžně	Diferenciace nabídky

Sledujeme	Nástroje	Odpovědnost	Čas	Využití
Začít spolu	Reflexe center aktivit	Učitelky	2x ročně	Úprava organizace
Formativní hodnocení	Pozorování hodnotících kruhů	Vedení	Průběžně	Podpora pedagogů

Kritéria jsou konkretizována prostřednictvím hodnotících otázek a reflektivních nástrojů, které umožňují posoudit míru naplňování.

Hodnotící otázky

- Uplatňují pedagogové formativní hodnocení?
- Jsou děti aktivními účastníky učení?
- Podporuje pedagogický styl vnitřní motivaci dítěte?
- Jsou vzdělávací strategie diferencované?
- Probíhá vzdělávání převážně prožitkovou formou?
- Jsou principy programu Začít spolu skutečně živé, nebo pouze formální?
- Je plánování flexibilní podle aktuálních potřeb dětí?

7.2.3 Výsledky učení dětí

Sledujeme	Nástroje	Odpovědnost	Čas	Využití
Individuální pokrok	Portfolio dítěte	Učitelky	Průběžně	Individualizace
OVU dle RVP PV	Hodnocení TVP	Učitelky	2x ročně	Úprava integrovaných bloků
Klíčové kompetence	Reflexe činností	Učitelky	Průběžně	Posílení vzdělávací strategie
Gramotnosti	Pozorování při běžných situacích	Učitelky	Průběžně	Úprava vzdělávací nabídky
Sebehodnocení dítěte	Hodnotící kruhy	Učitelky	Denně/týdně	Podpora motivace

Kritéria jsou konkretizována prostřednictvím hodnotících otázek a reflektivních nástrojů, které umožňují posoudit míru naplňování.

Hodnotící otázky

- Dosahují děti individuálního pokroku vzhledem ke svým možnostem?
- Je patrný rozvoj klíčových kompetencí v běžných situacích?
- Jsou očekávané výsledky učení naplňovány přirozeně?
- Podporuje diagnostika skutečně individualizaci?
- Dokumentuje portfolio proces učení, nikoli jen výsledky?
- Rozvíjíme gramotnosti nenásilně a bez předčasné formalizace?
- Jsou děti vedeny k sebehodnocení?
- Mají děti dostatek přirozených příležitostí k pohybu během celého dne?
- Mají děti pozitivní vztah k pohybu a radost z pohybových aktivit?

7.2.4 Práce pedagogického týmu

Sledujeme	Nástroje	Odpovědnost	Čas	Využití
Spolupráce týmu	Pedagogické porady	Ředitelka	Pravidelně	Posílení komunikace
Sebereflexe	Vzájemné hospitace	Učitelky	Průběžně	Profesní rozvoj
Uplatnění DVPP	Sdílení poznatků	Učitelky	Po vzdělávání	Aktualizace praxe
Podpora začínajících	Portfolio učitelky	Uvádějící učitelky	Průběžně	Stabilizace týmu

Kritéria jsou konkretizována prostřednictvím hodnotících otázek a reflektivních nástrojů, které umožňují posoudit míru naplňování.

Hodnotící otázky

- Funguje otevřená komunikace mezi pedagogy?
- Sdílejí pedagogové dobrou praxi?
- Probíhají vzájemné hospitace s reflexí?
- Jsou poznatky z DVPP skutečně aplikovány?
- Je začínajícím pedagogům poskytována systematická podpora?
- Využíváme výsledky evaluace ke zlepšení práce?

7.2.5 Naplňování cílů a koncepce ŠVP

Sledujeme	Nástroje	Odpovědnost	Čas	Využití
Soulad ŠVP–TVP–RVP	Roční vyhodnocení	Vedení	1x ročně	Aktualizace ŠVP
Funkčnost bloků	Pololetní reflexe	Učitelky	2x ročně	Úprava plánování
Efektivita strategií	Hospitace	Vedení	Průběžně	Profesní podpora
Aktualizace ŠVP	Pedagogická rada	Ředitelka	1x ročně	Strategický rozvoj

Kritéria jsou konkretizována prostřednictvím hodnotících otázek a reflektivních nástrojů, které umožňují posoudit míru naplňování.

Hodnotící otázky

- Je ŠVP skutečně využíván při plánování?
 - Je zajištěn soulad mezi ŠVP, TVP a RVP PV?
 - Jsou integrované bloky flexibilní?
 - Odpovídají vzdělávací strategie vizi školy?
 - Aktualizujeme ŠVP na základě výsledků evaluace?
- Podílí se pedagogický tým na jeho rozvoji?

7.3 Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace je:

- ověřovat kvalitu a efektivitu vzdělávacího procesu,
- sledovat naplňování cílů ŠVP a očekávaných výsledků učení,
- podporovat individuální rozvoj každého dítěte,
- posilovat profesní růst pedagogického týmu,
- vytvářet podmínky pro systematický rozvoj školy.

Evaluace není chápána jako kontrolní mechanismus, ale jako nástroj podpory, profesního růstu a kontinuálního zlepšování.

7.4 Metody a nástroje evaluace

Při evaluaci jsou využívány srozumitelné a prakticky využitelné nástroje, které podporují reflexi a další plánování. Patří mezi ně zejména:

- systematické pedagogické pozorování a záznamy,
- portfolia dětí,
- analýza výstupů dětí a jejich prací,
- pedagogické porady a společné reflexe,
- hospitační činnost a náslechy,
- rozhovory a konzultace s rodiči,
- dotazníková šetření pro rodiče i zaměstnance,
- analýza školní dokumentace.

Výsledky evaluace jsou pravidelně projednávány pedagogickým týmem a slouží jako podklad pro úpravu třídních vzdělávacích programů, organizace vzdělávání i dlouhodobé koncepce školy.

Hospitační činnost je realizována plánovaně podle ročního plánu kontrolní a hospitační činnosti.

Dotazníková šetření probíhají zpravidla jednou ročně mezi zákonnými zástupci. Reflexe integrovaných bloků probíhá po jejich ukončení.

7.5 Časový rámec evaluace

Evaluace probíhá:

- **průběžně** – formativní reflexe vzdělávacích činností a podmínek,
- **v pololetí** – dílčí vyhodnocení průběhu vzdělávání a podmínek,
- **na konci školního roku** – souhrnná evaluace ŠVP, vyhodnocení pokroku dětí a stanovení rozvojových priorit na další období.

Za realizaci autoevaluace odpovídá ředitelka školy.

Za dílčí evaluaci třídních vzdělávacích programů odpovídají třídní učitelky.

Pedagogický tým se podílí na společné reflexi a vyhodnocování výsledků.

Za sběr a evidenci podkladů odpovídají jednotliví pedagogičtí pracovníci v rámci své kompetence.

7.6 Vnější evaluace

Škola reflektuje také závěry vnější evaluace, zejména České školní inspekce a zřizovatele. Tyto podněty jsou analyzovány a využívány při plánování dalšího rozvoje školy, úpravách ŠVP i při nastavování strategických priorit.

7.7 Využití výsledků evaluace

Zjištění z autoevaluace jsou využívána k:

- aktualizaci ŠVP,
- plán DVPP,
- roční plán práce školy,
- výroční zprávu,
- stanovení konkrétních opatření ke zkvalitnění vzdělávání.

Výsledky autoevaluace jsou podkladem pro stanovení konkrétních rozvojových opatření, která jsou zpracována do ročního plánu práce školy a následně vyhodnocována. Evaluace tak představuje nástroj kontinuálního rozvoje mateřské školy a podporuje její stabilitu, otevřenost změnám i schopnost reagovat na potřeby současného předškolního vzdělávání. Evaluace sleduje také efektivitu podpůrných opatření a začleňování dětí se ŠVP a dětí s OMJ.

8. Hodnocení výsledků vzdělávání dětí

Hodnocení výsledků vzdělávání je nedílnou součástí pedagogického procesu mateřské školy a navazuje na systém autoevaluace školy. Zatímco autoevaluace hodnotí kvalitu podmínek a vzdělávacího procesu, hodnocení dětí se zaměřuje na individuální pokrok každého dítěte a slouží jako podklad pro plánování další vzdělávací podpory.

Hodnocení má převážně formativní charakter. Pedagog sleduje proces učení dítěte, oceňuje jeho úsilí a pokrok a poskytuje mu citlivou a srozumitelnou zpětnou vazbu. Hodnocení neslouží ke srovnávání dětí ani ke klasifikaci, ale k podpoře jejich osobního rozvoje a vnitřní motivace k učení. Součástí formativního přístupu je také podpora přiměřeného sebehodnocení dítěte s ohledem na jeho věk a vývojové možnosti.

8.1 Zásady hodnocení

Při hodnocení respektujeme tyto zásady:

- vycházíme z individuálních možností, potřeb a tempa vývoje dítěte,
- sledujeme proces učení a oceňujeme úsilí i pokrok dítěte,
- poskytujeme podporující a motivující zpětnou vazbu,
- vytváříme příležitosti k přiměřenému sebehodnocení dítěte,
- spolupracujeme se zákonnými zástupci a sdílíme informace o pokroku dítěte.

8.2 Pedagogická diagnostika

Pedagogická diagnostika probíhá systematicky a průběžně během celého školního roku v přirozených situacích každodenního života mateřské školy. Je založena zejména na pozorování

dítěte, analýze jeho činností a výtvorů, rozhovorech s dítětem, konzultacích se zákonnými zástupci a v případě potřeby také na spolupráci s odbornými pracovišti.

Diagnostika sleduje komplexní rozvoj dítěte, zejména v oblasti tělesného a psychického vývoje, sociálních vztahů a komunikace, samostatnosti a pracovních návyků i rozvoje základních gramotností. Zaměřuje se rovněž na naplňování očekávaných výsledků učení podle RVP PV a na rozvoj klíčových kompetencí.

Zjištěné poznatky jsou využívány k individualizaci vzdělávání, k plánování třídních vzdělávacích programů a k nastavování diferencované vzdělávací nabídky odpovídající aktuálním potřebám dítěte.

8.3 Portfolio dítěte

Každé dítě má vedené portfolio, které dokumentuje jeho vzdělávací cestu v mateřské škole.

Portfolio obsahuje:

- vybrané práce dítěte,
- ukázky vývoje kresby,
- záznamy o pokrocích,
- případná doporučení a individuální opatření,
- podklady ke konzultacím s rodiči.

Portfolio slouží nejen pedagogům, ale i dítěti samotnému. Dítě má možnost se k vlastní práci vracet, reflektovat ji a postupně se učit jednoduchému sebehodnocení.

Portfolio slouží jako podklad pro rozhovory s dítětem i se zákonnými zástupci a podporuje uvědomování si vlastního pokroku.

8.4 Sebehodnocení dítěte

V souladu s principy programu Začít spolu podporujeme děti v rozvoji schopnosti reflektovat vlastní činnost.

Sebehodnocení probíhá přirozenou formou například:

- v komunitním kruhu,
- při reflexi práce v centrech aktivit,
- při dokončování společných projektů,
- při individuálních rozhovorech s pedagogem.

Děti jsou vedeny k tomu, aby dokázaly vyjádřit, co se jim dařilo, co bylo obtížné a co by chtěly zlepšit. Tím se posiluje jejich sebevědomí, odpovědnost a vnitřní motivace k učení.

8.5 Spolupráce s rodiči při hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání probíhá v úzké spolupráci se zákonnými zástupci dítěte.

Rodiče jsou:

- pravidelně informováni o pokrocích dítěte,

- zváni ke konzultacím,
- seznamování s portfoliem dítěte,
- zapojování do podpory rozvoje dítěte v domácím prostředí.

V případě potřeby škola doporučuje spolupráci s odbornými pracovišti (PPP, SPC, klinický logoped apod.).

8.6 Využití výsledků hodnocení

Zjištění z pedagogické diagnostiky jsou využívána k:

- úpravě vzdělávací nabídky,
- individualizaci práce s dítětem,
- plánování podpůrných opatření,
- podpoře rozvoje nadání,
- usnadnění přechodu dítěte do základního vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání je kontinuálním procesem, který podporuje harmonický rozvoj dítěte a naplňování cílů předškolního vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání je úzce provázáno s autoevaluačním systémem školy a slouží jako podklad pro úpravy vzdělávacího obsahu, podmínek vzdělávání i profesního rozvoje pedagogického týmu.

9. Program poradenských služeb školy

Součástí ŠVP je Program poradenských služeb MŠ Budovatelů, který je zpracován jako samostatná příloha.

Mateřská škola, Hlinsko, Budovatelů 1229 poskytuje poradenské služby v souladu s platnou legislativou, zejména vyhláškou č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a školským zákonem.

Cílem poradenského systému školy je:

- včasné zachycení vzdělávacích a vývojových potřeb dítěte,
- podpora jeho individuálního rozvoje,
- spolupráce s rodinou,
- zajištění přiměřených podpůrných opatření,
- podpora přechodu dítěte do základního vzdělávání.

Poradenské služby jsou realizovány pedagogickými pracovníky školy ve spolupráci s asistenty pedagoga a externími odbornými pracovišti (PPP, SPC, klinický logoped aj.).

Škola postupuje podle samostatného dokumentu „Program poradenských služeb MŠ Budovatelů“, který upravuje konkrétní postupy, kompetence a dokumentaci.

10. Zásady pro vyhodnocování ŠVP z pohledu kvality vzdělávání

Školní vzdělávací program je živý dokument, který je pravidelně vyhodnocován z hlediska své funkčnosti, aktuálnosti a kvality.

Při jeho vyhodnocování se škola zaměřuje zejména na:

- srozumitelnost a použitelnost ŠVP pro pedagogické pracovníky,
- soulad ŠVP s RVP PV a platnou legislativou,
- naplňování stanovené vize, hodnot a cílů školy,
- účinnost zvolených vzdělávacích strategií a jejich dopad na učení dětí,
- funkčnost systému pedagogické diagnostiky,
- míru individualizace vzdělávání vycházející z potřeb, možností a zájmů dětí,
- aktuálnost a přiměřenost vzdělávacího obsahu,
- provázanost ŠVP s třídními vzdělávacími programy.

Vyhodnocování ŠVP probíhá v návaznosti na výroční hodnocení školy, výsledky autoevaluace a podněty pedagogického týmu. Na základě zjištění jsou prováděny potřebné úpravy tak, aby ŠVP dlouhodobě podporoval kvalitní, moderní a individualizované předškolní vzdělávání.

11. Zásady pro úpravy a změny ŠVP

Školní vzdělávací program je otevřeným a dynamickým dokumentem, který se vyvíjí v návaznosti na potřeby dětí, zkušenosti pedagogického týmu a výsledky autoevaluace školy.

Úpravy ŠVP jsou realizovány zejména na základě:

- výsledků vnitřní evaluace a autoevaluace školy,
- vyhodnocení vzdělávacích procesů a výsledků vzdělávání,
- změn v legislativě a kurikulárních dokumentech,
- podnětů pedagogického týmu a vedení školy.

ŠVP je pravidelně aktualizován zpravidla k začátku nového školního roku.

V případě zásadnějších změn je vydáno nové znění ŠVP. Úpravy menšího rozsahu jsou realizovány formou dodatků ke stávajícímu ŠVP.

Každá verze dokumentu je opatřena:

- datem účinnosti,
- číslem jednacím,
- podpisem ředitelky školy jako vydavatele dokumentu.

Tím je zajištěna jednoznačnost, srozumitelnost a přehlednost dokumentace.

12. Povinné předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je povinné pro děti, které dosáhly pěti let věku do 31. srpna daného kalendářního roku, a to od počátku školního roku do zahájení povinné školní docházky.

Povinné předškolní vzdělávání se uskutečňuje v pracovních dnech v rozsahu 4 hodin denně, a to v době od 8:00 do 12:00 hodin, není-li ředitelkou školy stanoveno jinak. Tato povinnost se nevztahuje na období školních prázdnin stanovených pro základní školy.

12.1 Omlouvání nepřítomnosti dítěte

Nepřítomnost dítěte v době povinného předškolního vzdělávání je zákonný zástupce povinen omluvit.

Omlouvání probíhá prostřednictvím omluvných listů dítěte, které jsou evidovány na jednotlivých třídách mateřské školy. Zákonný zástupce je povinen omluvit nepřítomnost dítěte nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti a uvést důvod nepřítomnosti.

12.2 Individuální vzdělávání dítěte

Zákonný zástupce může zvolit pro dítě individuální vzdělávání podle § 34b školského zákona.

Oznámení o individuálním vzdělávání podává zákonný zástupce ředitelce školy písemně nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno, případně bez zbytečného odkladu po přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

12.3 Ověřování výsledků individuálního vzdělávání

Mateřská škola ověřuje úroveň osvojování očekávaných výsledků učení dítěte v jednotlivých vzdělávacích oblastech podle RVP PV.

Ověřování probíhá formou individuálního setkání dítěte s určenou učitelkou mateřské školy, a to zpravidla třetí čtvrtek v měsíci listopadu daného školního roku. Náhradní termín je stanoven za čtrnáct dní po řádném termínu.

Ověřování probíhá zejména formou rozhovoru s dítětem s využitím obrázků, kresby a didaktických pomůcek.

Pokud se zákonný zástupce s dítětem k ověřování bez řádné omluvy nedostaví ani v náhradním termínu, rozhodne ředitelka školy ve správním řízení o ukončení individuálního vzdělávání.

12.4 Ukončení individuálního vzdělávání

Ředitelka školy ukončí individuální vzdělávání dítěte v případech stanovených právními předpisy, zejména pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte při ověřování výsledků vzdělávání.

Po ukončení individuálního vzdělávání je dítě povinno plnit povinné předškolní vzdělávání formou pravidelné denní docházky do mateřské školy.